20 gr.

20 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie szer szp 22 mm) 36 gr W tekście 1 mm w 3 szpalcie szer szp 69 mm) 3.— zł Drobne za słowo 24 gr Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok IV. | Nr. 32.

Kraków, niedziela 8 poniedziałek 9 lutego 1942.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej Prenumerata miesięczna 4.50 Zł z odnoszeniem do domu 5 Zł Na prowincji dopłata porto. Konto czekowe: Warszawa 658

Porażka floty indyjsko-holenderskiej.

Bitwa morska koło wyspy Tangean na morzu Jawajskiem.

Tokio, 7 lutego. **Główna kwatera cesarska wydała w piątek o godzinie 16-tej następujący komunikat:**

Samoloty marynarki odkryły w dniu 4 lutego w odległości 30 mil morskich na południe od wyspy Tangean na morzu Jawajskiem flotę nieprzyjacielską i zatopiły jeden krążownik holenderski typu „Java". Dalszy krążownik holenderski, pojemności 6.450 ton. został uszkodzony. Ponadto zniszczono jeden krążownik holenderski typu „Java" oraz jeden krążownik Stanów Zjednoczonych typu „Marblehead". W końcu zatopiono jeden okręt pojemności 5.000 ton. Zaginął jeden samolot japoński.

Krążowniki „Java" posiadają 6.670 ton pojemności. Uzbrojone są one w 10 armat 15 cm i 6 dział przeciwlotniczych kalibru 4 cm. Na pokładzie znajdują się dwa samoloty. Ponadto krążowniki te posiadają urządzenia do zakładania min.

Krążowniki klasy „Marblehead" posiadają pojemności 7.050 ton. Uzbrojenie ich składa się z 10 dział kalibru 15,2 cm. 4 dział przeciwlotniczych 7,6 cm, 2 działa przeciwlotnicze 4,7 cm oraz 6 wyrzutni torped. Posiadają one również dwa samoloty na pokładzie oraz urządzenia do zakładania min.

W uzupełnieniu informacji o bitwie morskiej w okolicy Jawy, donoszą, iż następnego dnia po masowym ataku powietrznym na Surabaję, japońskie bombowce marynarki wykryły w odległości 300 mil morskich na południe od wyspy Kangean jednostki floty holenderskiej, którym towarzyszyły kontrtorpedowce, tudzież statek wojenny Stanów Zjednoczonych o typie krążownika Marblehead" Aczkolwiek brak urzędowych potwierdzeń, należy przyjąć, że w akcji likwidacyjnej floty wojennej holenderskiej, oraz północno-amerykańskich posiłków flotowych współdziałały bombowce oraz samoloty torpedowe

Wiadomości o nowem zwycięstwie Japończyków rozeszły się w piątek popołudniu drogą nadzwyczajnych dodatków pism, oraz za pośrednictwem rozgłośni radjowych, wywołując powszechną radość

Według dalszego urzędowego komunikatu w związku z wielkim sukcesem lotnictwa marynarki japońskiej na morzu Jawajskiem, zatopiono dwa krążowniki należące do eskadry nieprzyjacielskiej Chodzi tu o krążownik holenderski „De Ruyter", oraz drugi krążownik typu „Java" Dalszy krążownik tej samej klasy oraz krążownik Stanów Zjednoczonych „Marblehead" zostały ciężko uszkodzone Co się tyczy zatopionego transportowca, to był nim holenderski okręt handlowy pojemn. 5000 brt.

Powyższa akcja bojowa, przeprowadzona tak zwycięsko przez Japończyków, otrzymała oficjalną nazwę „bitwa morska na wysokości Jawy".

Z frontu chińsko-japońskiego.

Tokio, 7 lutego. Jak donosi agencja Domei wojska japońskie, które od 3 lutego oczyszczają z chińskich komunistów rejon Liczoeng, w odległości około 60 km. na północ od Lugan w południowo wschodniej części prowincji Szansi, uderzyły obecnie w kierunku północnym, posuwając się ku głównej kwaterze chińskich komunistów, znajdującej się w odległości 25 km. od południowy wschód od Liau.

Druga kolumna japońska, która podjęła marsz z Wuhsiang, oddalonego o 100 km. w kierunku północno zachodnim od Lugan, zajęła w dniu 4 lutego Sinjuen, oddalone o około 90 km. na północny zachód od Lugan

Trzecia grupa japońska, posuwająca się od strony południowo-zachodniej, odcięła komunistom odwrót i zwabiła ich w pułapkę, wskutek czego zniszczenie wojsk komunistycznych w południowo-zachodniej części prowincji Szansi uchodziła za kwestję najbliższej przyszłości.

Zapotrzebowanie na broń w Indjach holenderskich.

Sztokholm, 7 lutego **Zastępca gubernatora Indyj holenderskich de Van Mook wyraził się w ub. środę w Waszyngtonie, że Indje holenderskie mają w pierwszym rzędzie zapotrzebowanie na broń.**

Anglja i Stany Zjednoczone, przekonane **o niezbędnej konieczności utrudnienia ofensywy japońskiej na Singapoore z jednej** oraz na Indje holenderskie z drugiej strony, **doszły do wniosku**, iż przyszedł najwyższy czas, aby odpowiedzialne czynniki podjęły kroki, mające na celu przydział broni dla wojsk, walczących w Indjach holenderskich.

Tymczasowy rząd na Filipinach podjął czynności.

Szangahj, 7 lutego. Tymczasowy rząd filipiński podjął już swe czynności, poprzedzone konferencją, jaka w ub. środę odbyła się pod przewodnictwem szefa rządu Jorge Vargasa, przy udziale szefów wszystkich departamentów.

Japończycy odkryli złoża rtęci.

Tokio, 7 lutego. Po zajęciu prowincji Sarawak na wyspie Borneo przez wojska japońskie koła fachowców zainteresowały się złożami rtęci, istniejącemi w północnej części wspomnianej prowincji, które należały do pewnej grupy przemysłowców angielskich, jednakże nie były eksploatowane, jako rzekomo zbyt mało wydajne.

Rzeczoznawcy japońscy odkryli obecnie bogate złota żywego srebra.

Ministerstwo marynarki Stanów Zjedn. podaje codzienną listę strat.

Berlin 7 lutego. Czwartkowy komunikat naczelnej komendy niemieckich sił zbrojnych podaje po raz czwarty informacje o sukcesach niemieckich łodzi podwodnych, operujących w pobliżu wybrzeży północno-amerykańskich Liczba zatopionych statków nieprzyjacielskich wynosi 49 jednostek ogólnej pojemności 349.000 ton.

Podając ostatnie niemieckie dane o zatopionym tonażu, „New York Times" z przykrością przyznaje, iż **niemieckie dane cyfrowe są trudne do [illegible] i nie można z niemi polemizować, zwłaszcza, że ministerstwo marynarki Stanów Zjednoczonych niemal codzień podaje do wiadomości nazwy zatopionych jednostek morskich.**

Jeśli chodzi o podane ostatnio zatopione parowce w liczbie sześciu, to nadmienić należy, iż jest to wielki parowiec „Amerikalane" pojemności 15.355 ton, parowiec „Empire Wildemeer" pojemności 5.631 ton. „Rochester" pojemności 6.836 ton, „Traveller" pojemności 3.968 ton, „Tracoma Star" pojemności 7.927 ton. tudzież statek cysterna „Prontolite" pojemności 7.178 ton.

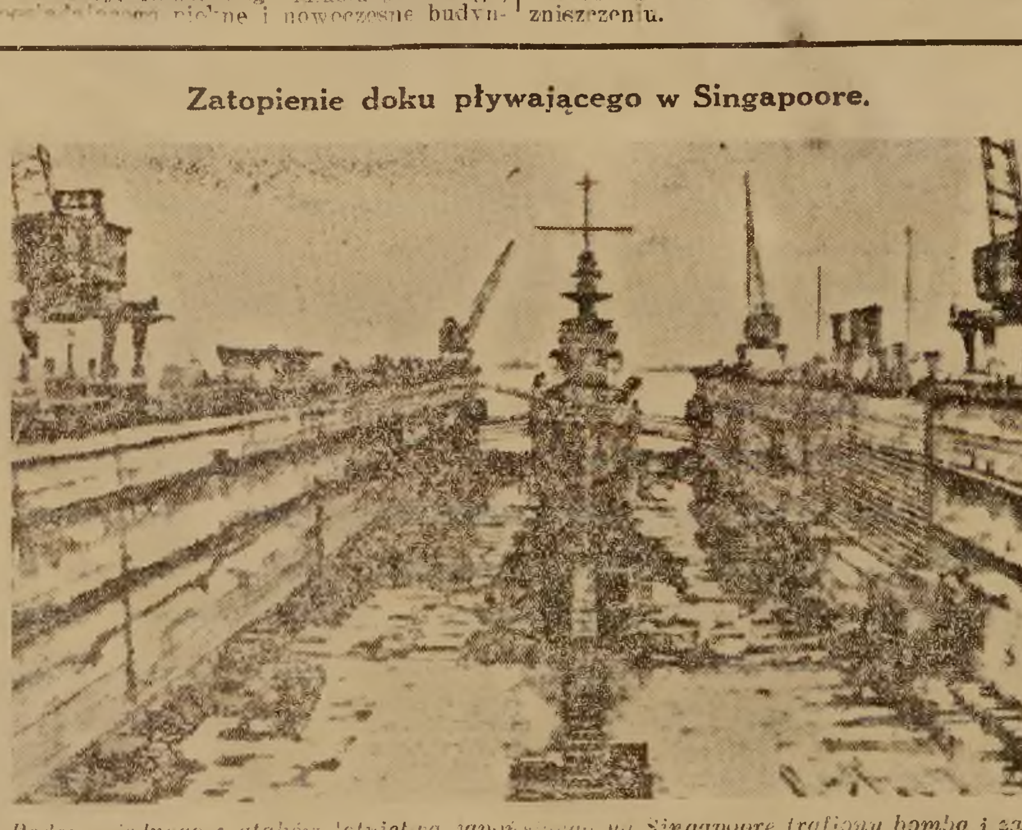
W ciągu 14 dni odrzucono Anglików o 600 km.

Sukcesy ofensywy niemiecko-włoskiej w Afryce północnej.

Berlin, 7 lutego. [illegible] **wypadu oddziałów niemiecko-włoskich w kierunku Derny brytyjskie wojska imperialne były zmuszone od dnia 23 stycznia br., w ciągu więc niespełna 14-tu dni, wycofać się na [illegible] 600 km odcinku szosy Via Balbia a to wobec ducha bojowego sprzymierzonych oddziałów afrykańskich które wyparły je w kierunku wschodnim.**

Z Derny, niewielkiego miasta portowego, [illegible] piękne i nowoczesne budynki i plantacje, prowadzi brzegiem morza serpentynowa szosa w kierunku skalistej wyżyny. Niemieckie samoloty bojowe, które w akcji wypadowej zbliżają się ku zachodniej granicy Egiptu, zwalczały w ciągu ub. środy w rejonie między Derną i Tobrukiem brytyjskie kolumny, które pod presją oddziałów niemiecko-włoskich płyną w kierunku wschodnim. W związku z temi atakami bombowemi wiele pojazdów uległo zniszczeniu.

Zatopienie doku pływającego w Singapoore.

Podczas jednego z ataków lotnictwa japońskiego na Singapoore trafiony bombą i zatopiony został największy na świecie suchy dok pływający. Na zdjęciu widzimy dok w Singapoore przed jego zatopieniem. Olbrzymie rozmiary doku uwidacznia jasno krążownik znajdujący się właśnie w doku.

Rangoon — stolica Burmy.

Kraków, 7 lutego.

Dokładnie 90 lat temu, a mianowicie 12 kwietnia 1842 r. Anglicy zajęli duże miasto u ujścia rzeki Irawadi do oceanu Indyjskiego. Rangoon, zwany dawniej Dagun, był jeszcze pod koniec XVIII wieku małą mieściną, ale wkrótce dzięki ożywionemu handlowi Indyj, przekroczył granice stu tysięcy mieszkańców (w r. 1881 liczył 134.000), dzisiaj zaś jako stolica bogatej kolonji angielskiej posiada znacznie więcej ludności.

Wprawdzie sam Rangoon leży w odległości 32 kilometrów od morza, ale koryto olbrzymiej rzeki Irawadi jest tak szerokie i głębokie, że tylko największe statki muszą korzystać z odleglejszego portu morskiego. **Ze względów strategicznych ma także dzisiaj to miasto wielkie znaczenie.** Tam rozpoczyna się bowiem pierwszy odcinek szosy i kolei Birmańskiej, wiodącej wzdłuż rzeki Irawadi do starodawnej stolicy Mandalay, a stamtąd w kierunku granicy chińskiej.

Jeśli nazwiemy drogę Birmańską oknem na świat Chin Czangkaiszeka, to Rangoon będzie „klamką" tego okna. Garnizon, za armja zajmująca miasto, panuje przecież równocześnie nad potrójną arterią komunikacyjną w postaci drogi kołowej, żelaznej i rzecznej, jaką transporty dążą z arsenałów brytyjskich i amerykańskich do ich azjatyckiego sojusznika. Niewielki dystans od Moulmein, zdobytego już przez Japończyków miasta Burmy, pozwolił im wykonać kilkakrotne naloty na Rangoon, a chociaż ofensywa na lądzie nieprędko osiągnie samo miasto — ze względu na trudne warunki terenowe, to jednak rozpoczęcie jej rzuciło prawdziwy postrach na sztab chiński.

Osoba, która nie zwiedziła nigdy Dalekiego Wschodu, czy też Indyj, nie może sobie wyobrazić, jak wygląda takie miasto, w którem **cywilizacja walczy jeszcze z przesądami tubylców, a nowożytne budowle wypierają dopiero z centrum drewniane, pozbawione oczywiście kanalizacji domostwa Hindusów.** Pomimo, że w Rangoonie mieszka stale tylko kilkanaście tysięcy Europejczyków, powstały tam w ciągu minionego wieku już wspaniałe domy towarowe, banki i urzędy W najbliższem ich sąsiedztwie stoją oryginalne pagody buddyjskie, a wśród nich wyróżnia się wielkością znana wszystkim wyznawcom Buddy pagoda Dagun.

Po Bombaju i Kalkucie Rangoon zajmuje trzecie miejsce w całych Indjach, jako centrum handlowe. Jest to też zapewne miasto, które eksportuje najwięcej słynnej „białej trucizny" — opjum, gdyż specjalny gatunek maku, udający się tylko w Burmie, wytwarza najlepszy gatunek tego narkotyku. Urzędowe wykazy zawierają naturalnie tylko dane co do wywozu ryżu, herbaty, i bawełny, olbrzymie są jednak zyski spekulantów, zajmujących się przemytem opjum. Stworzyły one w tych stronach cały „świat podziemny" żądnych szybkich zarobków.

Dzisiaj ani jeden okręt przemytniczy nie odpływa z Rangoonu do Singapoore i stamtąd dalej do Hongkongu [illegible]. Z powodu zawieruchy wojennej zamarł zupełnie ruch żeglugowy w tym porcie.

Nahas Pasza tworzy nowy gabinet egipski.

Ankara 7 lutego **Król Faruk po ustąpieniu rządu egipskiego powierzył misję tworzenia nowego gabinetu Nahasowi Paszy, przywódcy stronnictwa Wafd.**

W ten sposób Nahas Pasza będzie tworzył swój drugi rząd. Poraz pierwszy stał on na czele gabinetu po śmierci króla Fuada w roku 1936, kiedy pośredniczył w układzie angielsko-egipskim

Walka Rumunji z bolszewizmem.

Bukareszt 7 lutego. **Na łamach [illegible] „Puranca Vremi" ukazał się wstępny artykuł, omawiający przewodnią myśl walki Rumunji z bolszewizmem.**

W artykule tym m. in. czytamy: „Rumunja nie miała najmniejszego zamiaru anektowania rdzennych obszarów rosyjskich, a obecne walki, jakie toczą oddziały rumuńskie na Krymie, mają na celu obronę Rumunji przed hordami bolszewickiemi. Linje obronne nie ciągną się wzdłuż Dniepru ani wzdłuż Dniestru, lecz tam gdzie bolszewizm zostanie raz na zawsze wytępiony.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 6 lutego. Włoski komunikat wojenny z piątku brzmi następująco:

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje:

We wschodniej Cyrenajce oddziały, ścigające nieprzyjaciela, po obsadzeniu Tmini, posunęły się dalej ku rejonowi Ain El Gazala. Liczba zdobytych, względnie zniszczonych do 31 stycznia brytyjskich samochodów wzrosła do 1.220. Podczas nalotu na pewne nieprzyjacielskie lotnisko formacje lotnictwa osi zniszczyły kilka angielskich samolotów na ziemi i uszkodziły ciężko wiele innych. Urządzenia zaopatrzeniowe były potężnie ostrzeliwane.

Niemiecko-włoskie bombowce przeprowadziły znowu skuteczne ataki na objekty na **wyspie Malcie**, podczas których miały widoczne wyniki. Nad wyspą niemieckie samoloty myśliwskie zestrzeliły w walkach powietrznych trzy „Hurricane'y".

Jednemu z naszych patroli samolotów torpedowych, który zaatakował silnie zabezpieczony nieprzyjacielski konwój na wysokości Tobruku, udało się, mimo zaciętej obrony powietrznej, trafić jeden parowiec handlowy, który przechylił się płonąc. Samoloty powróciły z jednym zabitym i kilku rannymi na pokładach do swej bazy.

Raszyd Ali i wielki mufti Jerozolimy w Rzymie.

Ankara, 7 lutego. Szef b. rządu narodowego Iraku Raszyd El Gailani w towarzystwie wielkiego muftiego Jerozolimy, przybył w piątek popołudniu do Rzymu, korzystając z gościny rządu włoskiego.

Obaj mężowie stanu przybyli z Berlina, gdzie przebywali od kilku tygodni.

Hodowla koni na Wołyniu.

Łuck, 7 lutego. Stajnie hodowlane koni miały przed wojną na Wołyniu ustaloną markę i cieszyły się wielką popularnością i sławą z powodu wspaniałych stadnin arabów. Za czasów bolszewickich stadniny te uległy zdziesiątkowaniu, a nawet zostały zlikwidowane. Szlachetne gatunki zwierząt zostały użyte do prac jako konie pociągowe i zmuszone do wysiłków, których nie były w stanie pokonać, przyczem niejednokrotnie nie były racjonalnie odżywiane i pielęgnowane.

Administracja niemiecka czyni od niedawna starania, aby i w tym dziale zaprowadzić należyty ład. Dzięki przeglądowi, jaki odbył się niedawno na terenach podległych komisarjatowi, dokonano ewidencji około 100.000 koni, z czego około 17.000 wciągnięto w ewidencję koni hodowlanych.

Na zamku księcia Radziwiłła w Ołyce zorganizowano stadninę koni rasowych, w której pomieszczono 120 klaczy arabskich pełnej krwi. Wśród klaczy nowej stajni znajdują się matki, posiadające rodowody, sięgające stu lat wstecz.

Ponadto władze podjęły organizację stacyj weterynaryjnych, przyczem w Nowym Mirgorodzie powstała miejska stacja weterynaryjna, z której chętnie korzystają okoliczni włościanie.

Zwycięski kontratak na północny wschód od Kurska.

Pościg za wojskami angielskiemi we wschodniej Cyrenajce.

Z głównej kwatery Wodza, 6 lutego. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje:

Na froncie wschodnim wojska niemieckiej armji lądowej, wspierane przez silne formacje lotnictwa, zadały nieprzyjacielowi podczas odpierania nieprzyjacielskich ataków i w zwycięskich kontratakach znowu ciężkie straty w ludziach i materjale.

Podczas kontrataku, przeprowadzonego mimo lodowatych burz śniegowych w rejonie na północny wschód od Kurska, nieprzyjaciel stracił w kilkudniowych walkach 294 jeńców, w tem komendanta dywizji, 1.450 poległych, 6 wozów pancernych, 25 dział, liczną ciężką i lekką broń piechoty, jak również wiele innego sprzętu wojennego.

W walce przeciwko sowieckim lotniczym siłom zbrojnym, w których brały udział również formacje włoskiego lotnictwa, zestrzelonych zostało wczoraj 38 nieprzyjacielskich samolotów, względnie zniszczonych na ziemi.

Samoloty bojowe w nocy na 5 lutego podpaliły urządzenia pewnego zakładu lotniczego w Woroneżu i uzyskały celne trafienia bombami w zakłady samochodowe w Gorki.

Na obszarze morskim dookoła Anglji lotnictwo uszkodziło, przez zrzucenie bomb trzy większe okręty handlowe, z których jeden stanął w płomieniach i przechylił się na bok. Nocne ataki z niszczącym skutkiem kierowane były pozatem na objekty kolejowe na trasie Newcastle-Edynburg.

W Afryce północnej kontynuowany był pościg za nieprzyjacielem we wschodniej części Cyrenajki. Formacje niemieckiego lotnictwa bombardowały brytyjskie obozy namiotowe, zbiorowiska samochodów i lotniska pod Tobrukiem.

Podczas skutecznych ataków dziennych niemieckich bojowych sił lotniczych na nieprzyjacielskie okręty i wojskowe urządzenia portu La Valetta na wyspie Malcie, uszkodzone zostały dwie brytyjskie łodzie podwodne. Użyte do osłony sztafety myśliwskie zestrzeliły, bez własnych strat, — trzy brytyjskie samoloty.

Angielsko-portugalski incydent na Azorach?

Lizbona, 7 lutego. **W związku z obecnością pewnego uszkodzonego angielskiego statku wojennego w portugalskim porcie Horta na Azorach, miało dojść według informacji z portugalskich kół żeglarskich — do niemiłego incydentu**

Kiedy Brytyjczycy zamierzali udać się na ląd i w tym celu podpłynęli łodziami, portugalskie posterunki na wybrzeżu miały, według tych informacyj, rzekomo ostrzeliwac łodzie, ponieważ władze angielskie nie zwróciły się z prośbą do władz portugalskich o zezwolenie na przebywanie marynarzy na lądzie.

Artylerja japońska ostrzeliwuje Singapoore.

Zatopiono olbrzymi dok pływający.

Tokio, 7 lutego. **Po nieprzerwanem ostrzeliwaniu wyspiarskiej twierdzy Singapoore przez artylerję japońską przez jeden dzień i dwie noce, można już zauważyć — jak donosi sprawozdawca frontowy japońskiego biura informacyjnego Domei — pewne oznaki, wskazujące na osłabienie oporu brytyjskiego.**

Artylerja japońska obecnie „wstrzelała się", a ogień od 4-tej popołudnia jest coraz dokładniejszy. Ogień japoński koncentruje się w obecnej chwili najsilniej na okręgu Singapoore, położonym na południowy zachód od Johur-Baru. W miejscowości tej słychać nieprzerwanie ciężkie detonacje wybuchających pocisków.

Akcja japońskiej artylerji, która od środy wieczorem ostrzeliwuje z niezmniejszonem natężeniem Singapoore, skierowana jest, według informacyj sprawozdawców wojennych, głównie na północny odcinek, leżący naprzeciw Johur- Baru. Ze sprawozdań tych wynika, iż pociski artyleryjskie wyrządziły niezwykle poważne uszkodzenia terenu, na którym znajduje się nasyp, przyczem most, łączący Singapoore z lądem stoi w ogniu. Od wczesnych godzin rannych we czwartek trwa kanonada angielskiej artylerji, jednakże ostrzeliwanie miasta Johur-Baru odbywa się bezplanowo, a pociski eksplodują w najbliższej okolicy miasta.

Ajencja Domei donosi z pewnej japońskiej bazy powietrznej, że samoloty armji lądowej nadleciały w dniu 5 lutego nad lotnisko Kalang na Singapoore i zniszczyły tor startowy, 5 samolotów średniej wielkości oraz ważne objekty na lotnisku. Jak stwierdzono, 4 samoloty typu „Hurricane" odleciały, nie próbując stawić oporu.

W Singapoore, pod miejscowością Seletar, był zakotwiczony zatopiony ostatnio przez Japończyków największy na świecie dok pływający. Obok wielkiego doku suchego dok ten stanowił „szczególny powód do dumy" Singapoore. Gigantyczny ten dok pływający o pojemności 50.000 ton, dzięki swej długości około 300 metrów i szerokości 60 metrów, był w stanie pomieścić najpotężniejsze statki bojowe.

Dok ten, który w swoim czasie musiały dostarczyć Niemcy na rachunek reparacyj, został w roku 1928 w dwóch częściach przeholowany drogą morską z Anglji dookoła Przylądka Dobrej Nadziei do Singapoore i od tego czasu Anglja nie potrzebowała przesyłać swoich okrętów wojennych, stacjonowanych na wodach azjatyckich, na Maltę, celem naprawy lub odnowienia.

Dok tego rodzaju stanowi olbrzymią pływającą dźwignię w formie litery U, która okręt, po wjechaniu na właściwe miejsce, przy pomocy pomp ssących unosi nad wodę, w przeciwieństwie do doku suchego, stanowiącego zamknięty prostokąt, zaopatrzony w bramy śluzowe, z którego po wpłynięciu okrętu wypompowuje się wodę do dna.

Trzydzieści czasopism ukazuje się na ukrainie.

Łuck, 7 lutego. Na terenie Ukrainy ukazuje się znów szereg dzienników i czasopism w języku ukraińskim. Najważniejsze z nich pojawiają się w Kijowie, Połtawie, Krzywym Rogu, Równem, Łucku, Chersoniu, Symferopolu, Krzemieńczugu i Berdyczowie.

Ogółem wychodzi na terenie komisarjatu Rzeszy na Ukrainie 30 dzienników, względnie czasopism.

W kilku wierszach.

Pierwsza szwajcarska misja pod protektoratem szwajcarskiego Czerwonego Krzyża, wraz ze swymi lekarzami, pielęgniarkami, kierowniczkami, sekretarkami itd. po pełnieniu służby przez kilka miesięcy na wschodnim froncie, została w tych dniach zluzowana przez drugą misję.

*

Premjer prof. Filoff w obecności ministra wojny i ministrów innych resortów, dokonał uroczystego aktu otwarcia wystawy książki niemieckiej w Sofji. Na wystawie tej pomieszczono 3.500 tomów dzieł, dających zbiorowy rzut oka na niemieckie piśmiennictwo w dziedzinie polityki, sztuki i nauki.

*

W Zwianlu prowadzi się roboty około usunięcia gruzów i zgliszczy wielu domów i ulic, które bolszewicy w czasie odwrotu obrócili w perzynę. Mimo opadów atmosferycznych i mrozów, usuwa się szczątki zdemolowanych domów i dokonuje niezbędnych remontów. Pod kierownictwem okręgowego komisarza, życie zrujnowanego miasta powoli wraca na normalne tory.

Na krakowskim bruku.

„SKANDALE" z XV wieku...

Kraków, 7 lutego

Mimo całą postępowość, mimo skasowanie różnych stanowych priwilegjów, stanowią do dziś dnia wszelkie skandale rodzinne, powstałe z nierówności społecznej niezwykle emocjonujący temat nietylko dla zwykłych kumoszek, jakby to można sądzić, ale również dla tak zwanych szerokich warstw społeczeństw europejskich i pozaeuropejskich. Gdy swego czasu książę Windsoru ożenił się z panią Wally Simpson, świat szalał z emocji, to samo powtarzało się za każdym razem, gdy podobnie wysoko postawiona osobistość schodziła ze stopni swej dostojności.

Objaw ten tłumaczy się poprostu tem, że każde społeczeństwo i każdy człowiek na jakimkolwiek by stał stopniu hierarchji społecznej, stara się zachować swój „przyrodzony" stopień i nie chce zejść niżej. Nawet między dziadami pod kościołem istnieją różnice hierarchiczne i byłoby oczywistą omyłką uważać, że różnice między ludźmi da się zupełnie wykorzenić. Gdy więc następuje taki **sławny mezaljans**, gdy — jak to pisano z okazji afery małżeńskiej księcia Mikołaja Radziwiłła z Przygodzic z p. Żanettą Suchestow — **„mitra ma zajaśnieć na czole ekspedjentki sklepowej"**, czyli kiedy ta mitra w tem czy innem znaczeniu ma zostać zdewaluowana, wtedy każdy poczciwy ojciec rodziny, każda mama, ale też każdy człowiek, który się czegoś dorobił, protestuje w imię pewnej społecznej równowagi, choć jego osobiście marjaż tego czy owego księcia właściwie mało może obchodzić. Jedynie młodsza generacja czyli ta, której jeszcze się „nie nalało za kołnierz", która jest jeszcze przed różnemi doświadczeniami i patrzy na życie przez różowe okulary optymizmu i naiwności, tylko ta generacja bije brawo i cieszy się, traktując te sprawy, jak przygodę z bajki.

Po tych kilku słowach ogólnego niejako wstępu, przejdźmy do naszych krakowskich mieszczan i patrycjuszy i zobaczmy, jak w tem środowisku wyglądały **sprawy mezaliansów i „skandali" wogóle**. Reagowanie na „nierówne" małżeństwa — nierówne dajemy w cudzysłowie, gdyż **według dzisiejszych poglądów i ustaw, pojęcie to** należy do przeszłości, chociaż w dalszym ciągu budzi nieraz zastanowienie — jest zawsze ciekawem zjawiskiem w danem społeczeństwie i świadczy o kulturalnej wyżynie osób, wchodzących w grę. Wskazuje takie małżeństwo na ruchliwość, przedsiębiorczość osób działających, które umieją przełamać tradycje i utorować drogę nowym, indywidualnym poglądom na rzeczy.

Wspominaliśmy już, że niektóre rody patrycjuszy krakowskich nieraz łączyły się z senatorskiemi, wielkiemi rodzinami królestwa, że niejedna córka rajcy czy bankiera, sukiennika czy też „portulana", t. j. strażnika bram miejskich, **oddawała swą rękę wojewodzie czy kasztelanowi** i — rzecz zdawałoby się w owych czasach dziwna — nie wynikało z tego nic groźnego dla jej społecznej i rodzinnej sytuacji. Trzeba przyznać, że w starym Krakowie, jak też w wielu innych środowiskach, pieniądz wyrównywał te przepaści, dzielące jedną sferę od drugiej.

Taka **rodzina Bonarów** daje nam w tym względzie nieomal klasyczne przykłady: wzbogaciwszy się w końcu XV wieku na bankierstwie, uzyskawszy od Zygmunta Starego wiele korzystnych, a nawet zaszczytnych stanowisk, — Seweryn był niejako ministrem finansów króla i w wielu wypadkach był **„spiritus movens" jego polityki skarbowej** — łączą się z magnackiemi rodzinami ówczesnemi, Radziwiłłami, Kmitami itd.

To samo da się powiedzieć o wielu innych: **rodzina Borków z Wrocławia**, osiedlona w Krakowie od r. 1353, posiada tu poza licznemi domami również **młyn na Prądniku**, dzierżawi cła, żupy solne, następnie kupuje miasto Zarszyn w Sanockiem, oraz liczne kopalnie wapna w Parczach Górnych. Jan Bork, to ciekawa postać zdolny umysł i energiczny administrator. Zostaje też po Wierzynku stolnikiem sandomierskim. Pierwsza ta generacja, zamieszkała w Krakowie, wystarczyła, aby zżyć się bez reszty z miastem i krajem, i aby stworzyć fortunę, z którą trzeba było się liczyć. Nic też dziwnego, że jego dwie córki Katarzyna i Małgorzata, **znajdują mężów w wybitnych rodzinach**. Katarzyna dostała w posagu miasto Zarszyn i wyszła zamąż za Krystyna Koziegłowskiego herbu Lis, kasztelana sandeckiego. Małgorzata niegorzej wyposażona, jest żoną jednego z Rożnów możnej rodziny małopolskiej. Koziegłowski po śmierci żony żeni się po raz wtóry z Oleśnicką, siostrą Zbigniewa biskupa krakowskiego. Widać z tego, w jak wysoko postawiony krąg społeczny dostała się córka pana Borka. **Ciekawem jest, że tak bardzo naów**czas obserwowane szlachectwo jest u Borków nader świeżej daty: w r. 1368 występuje pan Jan Bork jeszcze jako „famosus vir", co było tytułem grzecznościowym dla mieszczan, tegoż zaś roku, w dniu 22 kwietnia, już piszą o nim, jako o szlachcicu, nazywając go „nobilis vir". Nie stało to jednak na przeszkodzie, że rodzina nawiązała związki z magnackiemi domami, chociaż wśród sąsiadów, którzy, jak wiadomo — wiedzą jak kto siedzi — świeża ta dostojność wywoływała nieraz uszczypliwe docinki. Sąsiad w Parczach zarzuca synowi stolnika, Piotrowi, że „melior sum quam tu" (jestem lepszy od ciebie), co stanowiło niezwykle ciężką obrazę naówczas i dawało pole do przeprowadzenia „oczyszczenia szlachectwa" przed sędzią.

Wieleby można przytaczać takich przykładów społecznej osmozy, wiele przywieźć nazwisk, dat i osób, one wszystkie wykażą nam ciekawe zjawisko ciągłej fluktuacyj stanów, ciągłego przeradzania się, odmieniania. Jeszcze bardziej pouczającym byłby zapewne **przykład Bochnerów, pochodzących z Bochni**, żupników tamtejszych, którzy od dóbr Wielopola, oddziedziczonych po krewnych, przybrali nazwisko Wielopolskich i herb Starykoń i weszli w poczet już nie szlachty a magnatów, później szczycących się tytułem hrabiów na Pieskowej Skale i na Żywcu.

Dwa jednak wypadki w tych małżeńsko-socjalnych perypetjach krakowskiego mieszczaństwa zasługują na specjalne podkreślenie, gdyż nie chodzi tutaj jedynie o lepszą czy gorszą szlachtę, ale o panujących prawdziwych krewnych króla i udzielnych książąt. Dzieje tych dwóch małżeństw, które mogły swego czasu wywołać **większą sensację, jak małżeństwo ks. Windsoru**, zapisały nam krakowskie księgi miejskie, a nawet zainteresował się nim sam **Jan Długosz** w swej kronice.

Oto córka mieszczan krakowskiego, Magdalena Sławrotówna, córka Stanisława, pochodząca z rodziny, o której dosyć głucho w dziejach Krakowa, wychodzi w końcu XV wieku za księcia Konrada III Rudego, księcia czerskiego, który na stepnie po śmierci swych braci staje się księciem ziem warszawskiej, ciechanowskiej, wiskiej i łomżyńskiej. Książe należy do linji mazowieckiej Piastów i jest eo ipso krewnym domu królewskiego. Małżeństwo to nie spotkało się z pobłażaniem **opinji**: owszem Długosz, wyrażając w dość ogólnym mniemaniu, mówi o niem niechętnie. Mimo to jednak książę nietylko uważa ją za swą prawowitą żonę, ale nadto urządza jej **pogrzeb z wszelkiemi należnemi honorami. A nie można powie**dzieć, aby w domu Piastów istniała predylekcja do małżeństw morganatycznych: poza mieszczańską żoną Kazimierza Wielkiego, córką rajcy praskiego Rokiczańską, niewiele wypadków tego rodzaju notują dzieje.

Drugi taki wypadek, tym razem jednak nie napotykający u opinji publicznej na tak ostrą krytykę, a przeciwnie na zrozumienie, wydarzył się w połowie XV wieku **w linji Piastów śląskich. Barbara Rockenberg**, wdowa już po dwóch mężach, a mianowicie po dwóch rajcach krakowskich Wilhelmie Wylandzie i Jerzy Oriencie, zostaje „przesławną księżną Barbarą z Bożej łaski księżną raciborską", żoną Mikołaja, księcia na Raciborzu, Karwinie i Rybniku. Z pierwszego małżeństwa ma księżna córkę Annę, zamężną Hanczową, a następnie Obulczową, z małżeństwa z księciem jedyną córkę Małgorzatę, dziedziczkę księstwa raciborskiego i opawskiego a następnie żonę księcia Kazimierza oświęcimskiego i zatorskiego. W tym wypadku nie mówią współcześni o mezaliansie, lecz uważają to za rzecz naturalną. Obie zresztą przyrodnie siostry, pani Obulczowa i księżna oświęcimska, stale na starość zamieszkują w Krakowie, który obie kobiety otaczają swoją sympatją, a nawet protekcją. W uznaniu tego, że córka patrycjatu krakowskiego weszła na stopnie tronu, choćby tak małego jak oświęcimski, miasto Kraków „oceniając uważnie przychylność przyjaźń i afekt, jaki jaśnie państwo Kazimierz oświęcimski i zatorski i Małgorzata raciborska małżonkowie oraz szlachetna Anna Obulczowa, obie córki zgasłej przesławnej pani Barbary Orientowej księżnej raciborskiej, nam i naszemu miastu okazują", przyznaje im i dzieciom księżnej, jeśli je mieć będzie, prawo prezenty mansjonarza w kościele św. Barbary i altarysty przy ołtarzu św. Jana Chrzciciela w kościele N. M. Panny w kaplicy s. p. Teodoryka Weynricha, co było naówczas niezwykłem odznaczeniem.

I Kraków więc, jak widzimy z tych pobieżnych notat, przeżywał w XV wieku niezwykłe sensacje, komentował je, raz korzystnie lub nie, a życie w dalszym ciągu płynęło swoim zwykłym biegiem. Widać jednak z tego, że przepaść między mieszczaństwem a stanami uprzywilejowanemi nie była wtedy tak wielka, jakby sobie można wyobrażać i pogłębiła się raczej później, kiedy dobrobyt i możność rozwinięcia inicjatywy życiowej stała się u tegoż mieszczaństwa mniejsza, poczęły z niego uciekać soki żywotne.

Xerez

Bolszewikom odebrano kilka miejscowości.

Berlin, 7 lutego. **W toku szeregu ataków n. linje bolszewickie, wojska niemieckie uzyskały w południowej części frontu wschodniego lokalne sukcesy i wydarły z rąk nieprzyjaciela kilka miejscowości.**

Piechota niemiecka, mimo nieprzejrzystego terenu i mającą gwałtowną ... wschodnią przeciw sobie, posunęła się, walcząc, ku kilku miejscowościom, bronionym ze szczególną zaciętością przez silne oddziały bolszewickie. Pod naciskiem nieustannego posuwania się wojsk niemieckich bolszewicy byli zmuszeni wycofać się z jednej miejscowości i cofnąć się na pozycje i punkty położone z tyłu. Piechota niemiecka niezwłocznie posunęła się za nieprzyjacielem i po ciężkiej walce wręcz o każdy dom wyrzuciła go z tych miejscowości poza rzekę.

Sejm chorwacki.

Zagrzeb, 7 lutego. **Szef państwa przekazał przewodniczącemu najwyższego trybunału Chorwacji wszystkie akta, dotyczące powołania do życia chorwackiego sejmu.**

Po myśli ustawy sejmowej przewodniczący najwyższego trybunału ma ustalić listę członków sejmu krajowego, oraz podjąć wszelkie kroki przewidziane ustawą.

Proces w Riom rozpocznie się 19 lutego.

Vichy, 7 lutego. **Proces przeciwko politykom i generałom, odpowiedzialnym za klęskę Francji w r. 1940 rozpocznie się w dniu 19 lutego.**

Urząd informacyjny publikuje niemal codziennie krótkie wiadomości o toczących się przygotowaniach. Opisuje się więc wspaniałe togi sędziów, przyczem dowiadujemy się, że toga generalnego prokuratora kosztowała 50.000 franków.

Usilne podkreślanie faktu, że proces rzeczywiście się rozpocznie, było koniecznem, ponieważ początek procesu był tak często przekładany i to nieraz na skutek przyczyn, które nie przedstawiały się zbyt przekonywująco. Obecnie jednak sprawa przedstawia się już poważnie. **400 świadków otrzymało wezwania do stawienia się, a sala rozpraw w gmachu sądu w Riom już jest urządzona.**

Niewyjaśnionem jeszcze jest, czy kobiety zostaną dopuszczone na salę w charakterze widzów. Problem ten początkowo został rozwiązany negatywnie, ponieważ „damy, przez swoje suknie, mogłyby obniżyć powagę rozprawy". Energiczny protest kobiet skłonił sąd do zastanowienia się i obecnie urzędowo zakomunikowano, że problem ten nie został jeszcze rozwiązany. Trudność polega na tem, że wśród 150 dziennikarzy znajduje się również kilka pań, skutkiem czego antyfeministyczne stanowisko sędziów jest zgóry zachwiane. Natomiast wśród świadków niema zupełnie kobiet — jak zapewniają urzędowo.

Problem ubrań, w jakich mają się pojawić oskarżeni, został obecnie rozwiązany. Nosić oni będą ciemne ubrania cywilne, za wyjątkiem generała Gamelin, który wystąpi w mundurze służbowym swego stopnia. Świadkom cywilnym pozostawiono swobodę wyboru ubrania, natomiast wojskowi, bardzo licznie reprezentowani w szeregu świadków, muszą pojawić się w mundurach.

Czy pan o tem słyszał?

Runęły dwie nawy katedry.

(St.) W nocy z 29 na 30 stycznia br. zawaliły się niespodzianie dwie z pośród trzech naw sławnej katedry w Ruvo di Puglia, we Włoszech. Mieszkańcy miasta nie zauważyli katastrofy, dopiero rano kościelny, po wejściu do katedry, zobaczył leżące gruzy.

Katedra w Ruvo di Puglia, pochodząca z XIV wieku, należała do bardzo cennych zabytków średniowiecznego budownictwa. Wobec bardzo poważnych uszkodzeń istnieje tylko mała nadzieja uratowania katedry od całkowitej ruiny.

Nie przeżyła straty narzeczonego.

(St.) 24 letnia panna Lilia Canelli z Copparo, w pobliżu Ferrary, otrzymała wiadomość, że jej 28 letni narzeczony Adriano Tumiati poległ w ciągu walk w Marmaryce. Ból, jakiego doznała, był tak wielki, że w kilka godzin później zmarła wskutek ataku sercowego.

Lawiny w Szwajcarji.

(St.) Nagłe zmiany wiatrów zimnych i cieplejszych spowodowały w całej Szwajcarji powstanie lawin. Jedna z nich zasypała na przestrzeni 30 metrów gościniec w Kantonie Glarona. Poważniejsze następstwa pociągnęła za sobą lawina koło Adelboden, gdzie zostało zasypanych czterech robotników, usuwających śnieg. Tylko jednego z nich zdołano uratować, podczas gdy trzech straciło życie. W pobliżu Andermat zginął pod zwałami śniegu 50 letni Józef Bonetti.

W różnych kantonach szwajcarskich runęły dalsze lawiny, wyrządzając częściowo wielkie szkody. Komunikacja na gościńcach jest przerwana między niektóremi miastami w okolicy Interlaken oaz między Frutigen i Kandersteg. W kantonie Glarona także komunikacja kolejowa uległa w kilku miejscach przerwie.

Lawina, która runęła z Pic Chaussy, przytłoczyła w Comballaz dwie wille. W jednej z nich straciła życie pani Rigassi, żona Georgesa Rigassi, dyrektora „Gazette de Lausanne", razem z synem Klaudjuszem.

Śnieżyce w Rumunji.

(St.) Od wielu dni pada śnieg w Rumunji bez przerwy, a temperatura wynosi 30 stopni poniżej zera. Jak dalece pamięć ludzka sięga, nie było tak wielkich śniegów w tym kraju. Na ulicach w Bukareszcie gromadzą się olbrzymie zwały śniegu, pomimo, że usuwa się go ustawicznie.

Samochód wpadł pod lód.

(St.) Przez zamarzniętą rzekę Dalalven koło Hadesunda, w odległości 100 kilometrów na północ od Sztokholmu, przejeżdżał samochód osobowy. W pewnej chwili samochód ugrzązł w śniegu, a po chwili zaczął zapadać się. Szofer, widząc, że nie zdoła uratować samochodu, sam wyskoczył i schronił się w bezpieczne miejsce. Zaraz potem samochód pogrążył się w wodzie, głębokiej w tem miejscu na 15 metrów.

Następnego dnia przeprowadzono dochodzenia, które ustaliły, że w miejscu, w którem wydarzyła się katastrofa, między pokrywą lodową a powierzchnią wody znajdowała się pusta przestrzeń. Samochód w ruchu byłby bez przeszkody przejechał po lodzie, w chwili jednak, gdy musiał zatrzymać się, lód zaczął ustępować pod jego ciężarem, a wkońcu załamał się zupełnie.

Kącik filatelistyczny.

Katalog — towarzysz zbieracza.

Kraków, 7 lutego

Już po kilku dniach zbierania znaczków, każdy filatelista przekonuje się, że bez katalogu „ani rusz" dalej. Tylko więc te osoby, które zbierają znaczki jedynie dla ich waloru artystycznego i poszukują wyłącznie pięknych graficznie okazów, (nabywając je w solidnych firmach) obywają się bez cennika. **Chcąc jednak** zestawić jaki-taki komplet

Serja serbskich znaczków antymasońskich.

nie wystarcza posiadanie albumu. Zasadniczym przecież problemem jest wartość znaczka i różnica ceny pomiędzy egzemplarzami stemplowanemi a czystemi. Katalog zaś zawiera właśnie, jak można śmiało powiedzieć „wszelką mądrość filatelistyczną", i jest ułożony tak przejrzyście, że nawet 12-letni chłopiec potrafi się w nim orjentować.

Należy rozróżnić w terminologji pojęcie katalogu i cennika. Za katalog uważamy już raczej fachowe dzieło, podające wszelkie szczegóły, a mianowicie datę i powód wydania serji, rodzaj druku, firmę wydawniczą, oraz dalsze cechy istotne, jak rodzaj papieru, znaku wodnego, gumy, ząbkowania i t. d. **Przy każdym zaś znaczku wyszczególnia się barwę oraz wartość dla sztuki niestemplowanej i stemplowanej.** Trzecia kolumna uwidacznia czasami pod specjalnym wskaźnikiem inną wartość, jaką posiada taki znaczek o ile został przekreślony a nie przestemplowany, jeśli jest niestemplowany bez gumy, albo też przy znaczkach lotniczych, o ile znajduje się na kopercie, która odbyła istotnie podróż samolotem. Nawet doświadczony zbieracz zagląda często do wstępu, jakim wydawca zaopatrzyć musi każdy katalog, gdyż tam znajdują się najważniejsze wskazówki, opisujące rodzaje ząbkowania, znaki **wodne**, sposób druku i t. p.

Cennik znaczków, to poprostu skrócony katalog, i ma on tylko ważność dla danej firmy, która go wydała, i która zobowiązuje się w danym sezonie dostarczyć po wymienionej cenie nieuszkodzone — prawdziwe znaczki. Oczywiście, że **w cennikach podaje się także mnóstwo cech charakterystycznych każdej serji**, ale czasem prostsza forma cennika zawiera tylko numer kolejny wg. jednego z większych katalogów i stawkę. Ofertami nazwiemy wreszcie drukowane, choćby w formie książkowej, reklamy firm, zachęcające do nabycia tylko poszczególnych egzemplarzy najrozmaitszych państw.

Ze względu na niesłychanie drobiazgowe informacje, i znakomite przystosowanie się do istotnych cen rynkowych **katalog Michla wyparł ze środkowej Europy wszystkich konkurentów.** Mało się używa „konserwatywnego" katalogu Senfa, a zwolna przyjmuje się dopiero **katalog „cen netto"** firmy Froede. Katalog Michla podaje cenę w t. zw. punktach, która stała się powszechną walutą filatelistyczną pod nazwą marki (punktu Michla). Wydawca oznacza wartość tego punktu na 1 zł. 20 groszy (60 fenigów niemieckich), u nas jednak przyjęło się w praktyce i to wobec niezwykłej łatwości przeliczenia, że **za 1 punkt liczy się 1 złotego.** Można jednak śmiało powiedzieć, że Michel, nie mówiąc już o Yvercie nie orjentuje się zbyt dobrze **w cenach znaczków polskich tak**, że warto zaopatrzyć się w niezbyt drogie katalogi specjalne: krakowski Kadłuckiego, względnie warszawski „Polskiego Domu Filatelistycznego". Ci wydawcy znają ceny rynkowe, a znaczne odchylenia, jakie nastąpiły w ostatnim czasie, wyznacza się w dodatkach.

Tak Michel, Senf jak i Froede wydają **katalogi dla znaczków całego świata**, czyli, że możemy w nich znaleźć każdy znaczek wydany przez wszystkie państwa do dnia druku katalogu. Dzisiaj jednak ilość wszystkich egzemplarzy osiągnęła około 120 tysięcy, tak, że **katalog musi dzielić się na dwa tomy po przeszło 1000 stron.** Dla wygody zbieraczy podzielono je też na **część europejską i zamorską**, a każdy niemiecki katalog wydaje również wyciąg w postaci **„Grossdeutschland Katalogów"**, obejmujący także wszystkie państwa wchodzące dawniej w skład Rzeszy, b. Austrję, okupacje, protektoraty, plebiscyty i kolonje niemieckie.

—ja—

Oprocentowanie filatelistyczne!

Jak dalece jest znaczek filatelistyczny dobrym papierem wartościowym, niech posłużą dowody: znaczek z tzw. serji prowizorji Gubernatorstwa przedruk 50 gr na 30 gr. jeszcze niedawno do nabycia na poczcie gdzie kosztował 50 **groszy**, za który obecnie płacimy 30 **złotych**.
Wydane w roku 1941 trzy znaczki z okazji pierwszego roku Gubernatorstwa cena nominalna zł 1.50 obecnie zł. 10.—. Dowody te wskazują na to że „kupując zaraz — zyskujesz znacznie więcej..." Skorzystaj więc natychmiast z usług Domu Handlowego „PIONIER" Oddział F. Kraków, Stolarska 9, tel. 220-42
9717k

KRONIKA

LUTY
7
Sobota

Dziś: Romualda
Jutro: N. Mięsopustna

*

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 18.40 do 7.20

Dr Höller starostą miejskim we Lwowie.

Kraków, 7 lutego. **Na zarządzenie rządu Generalnego Gubernatorstwa dotychczasowy starosta miejski we Lwowie Kujath ustąpił w dniu 6 lutego 1942 roku z zarządu miejskiego i objął w wydziale administracji wewnętrznej referat spraw komunalno-politycznych.**

Komisarycznym starostą miejskim we Lwowie został zamianowany dotychczasowy starosta powiatu Kraków — dr Höller.

Uroczyste wprowadzenie dra Höllera na urząd nastąpiło w piątek przedpołudniem w sali posiedzeń ratusza lwowskiego przez gubernatora dystryktu Galicji dr Wächtera.

Kursy zawodowe dla rzemieślników krakowskich.

Kraków, 7 lutego. **W porozumieniu z Oddziałem Rzemiosł w Centralnej Izbie Gospodarczej organizuje Cech Rzemieślniczy w Krakowie następujące dalsze wieczorowe kursy zawodowe dla rzemieślników zawodów metalowych:**

a) kurs spawania elektrycznego z uwzględnieniem pewnych wiadomości z zakresu spawania gazowego; liczba uczestników kursu ograniczona do 15 osób najwyżej; opłata za kurs wynosi 150 zł od osoby
b) kurs instalacji centralnego ogrzewania, wodociągowej itp., budowy kotłów i wentylacji, dla blacharzy i instalatorów. — Opłata za kurs wynosi 40 złotych.
c) kurs maszynoznawstwa dla ślusarzy, opłata za kurs wynosi 40 złotych
d) kurs budowy generatorów dla mechaników i ślusarzy samochodowych, opłata za kurs wynosi 40 złotych — oraz
e) kurs elektrotechniki samochodowej dla mechaników, ślusarzy samochodowych oraz dla elektrotechników, opłata za kurs wynosi 40 zł.

W przygotowaniu są ponadto kursy budowy i naprawy narzędzi i maszyn rolniczych dla kowali i ślusarzy oraz kursy metaloznawstwa nowoczesnego i ochrony powierzchniowej metali itp. (dla wszystkich zawodów metalowych). Kursy wymienione odbywać się będą w godzinach wieczorowych dwa razy w tygodniu i przeznaczone są zarówno dla samodzielnych rzemieślników-metalowców, jak również dla zatrudnionych u nich pracowników (czeladników i pomocników.

Zapisy na kursy powyższe przyjmuje z dniem dzisiejszym Biuro Cechu Rzemieślniczego w Krakowie, ul. Sławkowska 13/15 I. p. pokój 4, w godzinach urzędowych od 10—12'30 do dnia 20 lutego 1942. Po tym terminie żadnych dalszych zgłoszeń na kursy przyjmować się nie będzie.

Kurs rybacki z zakresu gospodarstwa stawowego.

Krakau, 7 lutego. **Krajowe Towarzystwo Rybackie organizuje z polecenia Rządu GG. w Krakowie w dniach od 16 do 20 lutego 1942 r. kurs rybacki z zakresu gospodarstwa stawowego.**

Program kursu obejmuje zagadnienia, dotyczące hodowli karpia **ze szczególnem uwzględnieniem chorób ryb,** oraz najnowszych wyników osiągniętych w zwalczaniu posocznicy karpia, produkcji pstrąga, sandacza, szczupaka, oraz innych ryb jak również budownictwa stawowego. Wykłady bogato ilustrowane przezroczami i fotografjami, przedstawiającemi zabiegi hodowlane, odbywać się **będą w sali Zakładu Ichtiobiologji i Rybactwa w Krakowie, przy Pl. Inwalidów 8. Kurs rozpocznie się w poniedziałek dnia 16 lutego 1942 r. o godzinie 9-tej rano.** W programie kursu przewidziana jest wycieczka uczestników dla zwiedzenia Rybackiej Stacji Doświadczalnej w Mydlnikach koło Krakowa i magazynów rybnych w Bałucach.

Opłata za kurs wynosi zł. 20,—. Zgłoszenia na kurs oraz wszelkich informacyj udziela biuro Krajowego Towarzystwa Rybackiego w Krakowie, ul. Karmelicka 6, II p., telefon 228-77, do dnia 16 lutego 1942 r. włącznie.

Z rubryki codziennych wypadków.

Spadł ze schodów.

(fem) W budowie szkła przy ulicy Przemysłowej 13, Antoni Skora, liczący lat 37, spadł ze schodów tak nieszczęśliwie, że doznał ... **głowy.** W stanie ciężkim przewieziono go pod opieką lekarza Pogotowia Ratunkowego do szpitala św. Łazarza.

Zaczadzenia.

(em) W sobotę w nocy, około godziny drugiej, **w fabryce marmolady mieszczącej się przy ulicy** Nadwiślańskiej ..., wybuchł pożar, który spowodował zaczadzenie dwóch nocujących tam robotników, a to: **Józefa Trzosa lat 18 i 16 letniego Lucjana Krzeczaka. Mimo usilnej pomocy lekarskiej, Trzosa nie** dało się uratować ... nieszczęśliwy zmarł. Krzeczaka, po opatrzeniu, pozo**stawiono opiece domowej.**

O godzinie ... zaczadziła się od uszkodzonego pieca rodzina Kolaków, złożona z 5 osób i współlokator Florjan Cyrana. ... **Ratunkowe**, które po przybyciu do mieszkania Kolaków przy ulicy Stradom 13, udzieliło im pierwszej pomocy i pozostawiło w leczeniu domowem.

(Y) **ADRESY APTEK, DYŻURUJĄCYCH NOCY DZISIEJSZEJ W KRAKOWIE:** ... tel. 110-42; Stradom 6 tel 121 35; Aleja 29 go Listopada 17 tel 139-21; Adolf Hitler Platz 12 tel 13 72; Karmelicka 23, tel 106 62 Starowiślna 77 tel 103 58; Długa 66, tel 147-33; Senatorska 5, tel 135 78, Rakowicka 12, tel. 114-08; Adolf Hitler-Platz 9, tel. 134-41

Koncert Haliny Sembrat — atrakcją Krakowa.

Kraków, 7 lutego. Po dłuższej przerwie będziemy mieli znowu sposobność usłyszenia znakomitej pianistki — Haliny Sembrat, której koncert odbędzie się w dniu 11 lutego w Starym Teatrze.

Swego czasu zobrazowaliśmy dotychczasową działalność Haliny Sembrat na łamach naszego pisma. Przypomnieć więc należy, że jest ona wychowanką i **absolwentką konserwatorjum krakowskiego, które ukończyła z najwyższem odznaczeniem, otrzymując złoty medal.** Szereg koncertów, urządzonych w stolicach europejskich, zdobył jej powszechne uznanie krytyki, która podkreśliła jej doskonałą technikę pianistyczną, świetną dynamikę, liryzm i poczucie kantyleny. Mimo młodego wieku Halina Sembrat zdobyła sobie powszechne uznanie, czego najlepszym dowodem były owacje, zgotowane jej na ostatnich koncertach w czasie wojny.

Program najbliższego koncertu zawiera szczególnie interesujące arcydzieła muzyki. Usłyszymy więc słynną **Toccatę organową Bacha** w opracowaniu Busoniego, dalej **Schumanna „Phantasiestücke“ op. 12,** zawierające osiem arcydzieł tego kompozytora. Specjalną uwagę zwracają **kompozycje Fr. Chopina** — Nokturn G-dur, Etiuda A-moll, t. zw. chromatyczna i Scherzo H-moll, oparte na motywach kolendy „Lulajże Jezuniu“, jak również **utwory Karola Szymanowskiego,** a to Etiuda B-moll, a zwłaszcza 2 mazurki. Zakończenie koncertu stanowić będą **walce Jana Brahmsa.**

Zaznaczyć trzeba, że Halina Sembrat jest nietylko świetną pianistką, ale także wybitną indywidualnością artystyczną, skutkiem czego jej koncerty wywierają na każdym słuchaczu głębokie wrażenie. **Koncert w dniu 11 lutego odbędzie się w Starym Teatrze, początek o godz. 19.30 (7.30).** Sala będzie dobrze ogrzana. Bilety w przedsprzedaży nabywać można w kasie Starego Teatru w niedzielę 8 bm. w godz. 10—14, a w poniedziałek, wtorek i środę od godz. 11—14 i od 16 do 19-tej.

Filharmonja projektuje założenie wielkiego chóru.

Kraków, 7 lutego. **Znana ze swej chlubnej działalności Filharmonja Generalnego Gubernatorstwa projektuje założenie wielkiego chóru mieszanego, w skład którego weszłoby około 200 osób.** Planowane jest wykonanie wielkich koncertów chóru z towarzyszeniem orkiestry. W związku z powyższem **Filharmonja zwraca się z apelem do wszystkich zwolenników śpiewu chóralnego, aby zechcieli się zgłosić w biurze Filharmonji, Kraków, ul. Zwierzyniecka 1, II piętro (gmach kina „Urania“) codziennie w godzinach 16—18 za wyjątkiem śród i sobót.** Sekretarjat Filharmonji udzieli wszelkich bliższych informacyj, zaznacza się jednak, że znajomość języka niemieckiego jest pożądana. Ostateczny termin zgłoszeń upływa w dniu 10 lutego.

Należy wyrazić nadzieję, że tak, jak przy pomocy najwybitniejszych muzyków polskich udało się stworzyć wielką orkiestrę symfoniczną, stojącą na poziomie europejskim, tak i uda się zorganizować chór, któryby stanął na tym samym poziomie. Ponadto zaznaczyć należy, że dla zwolenników śpiewu chóralnego jest to duża okazja do wyszkolenia się w tej specjalności.

STAN WODY WYNOSIŁ W DNIU 7 LUTEGO: na Wiśle w Krakowie 234, lód grubości 40 cm., temperatura minus 9; w Szczucinie 334, lód grubości 46 cm., temperatura minus 8; w Sandomierzu 286, lód grubości 39 cm., temperatura minus 9, w Zawichoście 402, lód grubości 33 cm. Na Dunajcu w Nowym Sączu 335, lód grubości 40 cm., temperatura minus 8; na Sanie w Przemyślu 190, lód grubości 51 cm., temperatura minus 7

Opieka nad robotnikami polskimi, zatrudnionymi w Rzeszy.

Kraków, 7 lutego. **Dla robotników polskich z Generalnego Gubernatorstwa, zatrudnionych w Rzeszy, na czas trwania ich stosunku pracy w Rzeszy, zagwarantowano całkowicie należytą opiekę w wypadku choroby i to nie tylko w stosunku do nich, lecz także i ich rodzin, pozostających w kraju.**

Tak żonom, jak i dzieciom robotników zatrudnionych w Rzeszy, które pozostały w Generalnem Gubernatorstwie miejscowo właściwy oddział Ubezpieczalni Społecznej udzieli opieki lekarskiej, środków leczniczych i pomocniczych, oraz w razie wypadku leczenie w szpitalu.

W wypadku, kiedy polski robotnik wraca z Rzeszy chory i niezdolny do pracy, otrzymuje w Generalnem Gubernatorstwie wystarczającą pomoc chorobową. Jeżeli uległ on wypadkowi w pracy, otrzymuje odrazu odpowiednie zasiłki na poczet rent od wypadków, obowiązujących ustawowo w Rzeszy. Również w razie zachorowań lub wypadków, które mają miejsce podczas podróży do Rzeszy, lub z powrotem, Główny Oddział Pracy w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa już przygotował odpowiednią pomoc.

Zaznaczamy, że Ubezpieczalnia Społeczna Generalnego Gubernatorstwa za zaopiekowanie się nie pobiera od robotników, oraz ich członków rodziny ani składek, ani należności.

Polskie siły robocze, zatrudnione na obszarach wschodnich, są ubezpieczone w Ubezpieczalni Społecznej Generalnego Gubernatorstwa. Opieka dla nich i ich członków rodzin została w tej samej mierze zagwarantowana.

Dziś i jutro na falach muzyki.

Kraków, 7 lutego. **W niedzielę, 8 lutego odbędzie się po raz trzeci i ostatni koncert orkiestry Filharmonji, poświęcony twórczości słynnego „króla walców“ Jana Straussa.** Początek koncertu w sali „Uranii“ o godz. 10.30.

Dzisiaj, t. j. w sobotę, 7 lutego, o godz. 18 śpiewa w kawiarni „Pani“ pieśniarz **Jan Łęcki,** akompanjuje i jazzowe utwory fortepianowe odegra K. Colonna-Walewski.

W niedzielę o godz. 12 w południe w kawiarni „Pani“ koncert tenora **Józefa Prządy,** akompanjuje prof. Marek-Onyszkiewiczowa. O godz. 18 koncert barytona **Czesława Kozaka,** akompanjuje Jerzy Gaczek, utwory fortepianowe odegra K. Colonna Walewski.

W niedzielę o godz. 19 w sali Domu Plastyków koncert bohaterskiego tenora **R. Kawy-Kawicza.** Akompanjuje prof. B. Wallek-Walewski.

Ciągnienie loterji liczbowej.

Kraków, 7 lutego. **Urzędowe wyniki ciągnienia loterji liczbowej w dniu 7 lutego przedstawiają się następująco:**

Pierwsze wywołanie: **65,**
Drugie wywołanie: **50,**
Trzecie wywołanie: **55,**
Czwarte wywołanie: **30,**
Piąte wywołanie: **32.**

Następne ciągnienie w dniu **14 lutego.**

Kronika żałobna.

(Y) **Kraków, 7 lutego.** W ostatnich dniach zmarli w Krakowie: z Rydlów **Anna Krzysztoń,** lat 64, wdowa po emerytowanym naczelniku Izby Skarbowej; **Józef Kwinta,** lat 68, obywatel Prądnika Białego; z Bobów **Franciszka Sokołowa,** lat 72, obyw. Olszy, żona emerytowanego kolejarza; **Franciszek Stankiewicz,** lat 85, obyw. m. Krakowa; **Stefan Ścibor,** lat 45, inwalida wojenny; **Artur Hampel,** lat 56, b. nadkomisarz policji; **Bolesław Czerniak,** lat 46, emeryt; z Scherbaumów **Marja Konieczna,** lat 67, emeryt. adjunkt kolejowy; **Franciszek Ogrodziński,** lat 68, murarz, **Michał Folda** lat 39, zmarł 13 grudnia 1941 r.

ŚWIĘCENIA DJAKONÓW I SUBDJAKONÓW. Dn. 8 bm. w niedzielę odbędą się w Krakowie w kościele św. Kazimierza OO. Reformatów święcenia djakonów i subdjakonów. Święceń w czasie Mszy świętej dokona Najprz. Ks. Biskup Sufragan Dr. Stanisław Rospond.

NAGŁY ZGON PROF. UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO. Onegdaj zmarł nagle w Warszawie prof. Uniwersytetu Warszawskiego, neurolog dr. Kazimierz Orzechowski, przeżywszy lat 64. Warszawa utraciła w zmarłym wybitną siłę w świecie lekarskim.

List z Lublina.

Trybunał djabelski i... ślizgawka.

Lublin, 7 lutego

Ostatniemi czasy Lublin stał się naprawdę europejskiem miastem. Zawdzięczamy to po większej części **zarządzeniom władz,** które usunęły z śródmieścia tę zakałę Lublina, jaką byli żydzi.

Najlepszym dowodem, że Lublin stał się do pewnego stopnia „modnem“ miastem jest to, że coraz częściej przyjeżdżają do nadbystrzyckiego grodu artyści warszawscy na występy. Ostatnio bawiły w Lublinie takie „sławy“ warszawskie, jak: **Aleksander Łapuszek,** świetny imitator śpiewu ptaków i mistrz artystycznego gwizdania. Oryginalny był bezsprzecznie występ p. Aleksandra Łapuszka, który oprócz gwizdu i naśladownictwa śpiewu ptaków, zaprodukował nam jeszcze grę na ustnej harmonijce, ale zapomocą nosa, mianowicie zamiast wdmuchiwać powietrze ustami wdmuchiwał nosem.

Drugą taką sławą, która zawitała do nas był **chór Juranda.** Publiczność biła wciąż brawa a „Jurandyści“ musieli wciąż bisować.

Trzecią sławą był **czarodziej i mistrz sztuki tajemnej, Nemo.** I rzeczywiście sztuki produkowane przez p. Nemo były prawie, że czarodziejskiemi. Trzeba było nielada wprawy, żeby na oczach zdumionej publiczności wyczarowywać jajka w kapeluszu, odczytywać zalepione listy i t. p.

Gdy mowa już o czarach, to niesposób nie wspomnieć o legendzie, która ściśle związana jest z Lublinem, o tak zwanym **„Trybunale djabelskim“.**

Otóż według ustnej tradycji, sprawa z Trybunałem przedstawia się następująco: w roku 1637 pewna wdowa, której nazwiska legenda nie podaje, przegrała sprawę przeciwko jednemu z okolicznych magnatów przed Trybunałem Lubelskim. Magnat, mając pieniędzy wbród, przekupił sędziów, no i wyrok zapadł na jego korzyść. Wdowa, opuszczając salę trybunalską, zawołała: „Gdyby mnie djabli sądzili, wydaliby sprawiedliwszy wyrok“. Tej samej nocy zjechała do Trybunału cała zgraja djabłów w strojach szlacheckich, zasiedli w sali prezydjalnej i przywołali mieszkającego w tym samym domu pisarza trybunalskiego. Nieobecnej wdowie przyznano obrońcę z urzędu, którym był naturalnie jeden z djabłów. Sprawę wywołano normalnie i trybunał wydał wyrok na korzyść wdowy. Na znak, że wyrok jest prawomocny, wycisnął djabeł przewodniczący na stole prezydjalnym znak rozpalioną swoją ręką. W tym momencie Chrystus wiszący na krzyżu, stojącym na stole prezydjalnym, odwrócił twarz, żeby nie widzieć, że trybunał djabelski jest sprawiedliwszy niż trybunał, sądzący w Jego imieniu. Krzyż ten można do dnia dzisiejszego oglądać w kościele katedralnym w kaplicy Pana Jezusa.

Kina lubelskie starają się też o doborowe filmy. Niedawno wyświetlano w kinie „Apolio“ najlepszy bezsprzecznie film krajowej produkcji pod tytułem: „Ja tu rządzę“. Główne role grają tacy artyści jak: Ćwiklińska, Ina Benita, Józef Orwid oraz Zbyszek Rakowiecki przy akompanjamencie chóru Dana. Film kończy się sceną, w której szewc ze „starówki“ tańczy się na weselu młodej pary z dystyngowaną hrabiną.

Hrabina z filmu była naprawdę dystyngowaną, nie można jednak powiedzieć, żeby dystyngowane ruchy mieli ci nieszczęśliwi przechodnie, którzy muszą na pokrytych lodem ulicach bocznych, dokazywać nielada cudów, żeby utrzymać równowagę i nie zaryć nosem w chodnik, a co za tem często idzie, połamać sobie ręce lub nogi. Mimo nakazu dozorcy bagatelizowali sobie dotychczasowe przepisy i nie posypywali chodników piaskiem. Obecnie, jak słychać, ma się zabrać policja energicznie do opieszałych „władców miotły“.

M. Kobrowski.

---

†

Michał Folda

b. sierżant W. P.,

lat 39, zmarł 13 grudnia 1941 r.

NABOŻEŃSTWO ŻAŁOBNE

zostanie odprawione dnia 12 lutego 1942 r. w kościele SS. Wizytek przy ul. Krowoderskiej, o czem zawiadamia

3524 **Żona z dziećmi.**

---

†

Z Moreau

Jadwiga Rogowska

żona inżyniera-architekta

przeżywszy lat 40, zaopatrzona Św. Sakramentami po krótkich i ciężkich cierpieniach zakończyła życie 1 lutego 1942 r. w Czarkowicach obok Krzeszowic, gdzie zwłoki Jej zostały pochowane.

ŻAŁOBNA MSZA ŚW

za duszę Drogiej i Ukochanej nam ś. p. Zmarłej odbędzie się dnia 1[illegible] lutego br. o godzinie 8 w kościele OO. Kapucynów w Krakowie, o czem zawiadamiają Krewnych i Znajomych stroskani z żalu

Mąż z córeczką i matka z rodziną

Kraków, Orzeszkowej 6, m. 5 3630

---

†

JÓZEF GROCHAL

pracownik Zarządu Miejskiego

przeżywszy lat 66, po krótkiej a ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, zasnął w Panu dnia 5 lutego 1942 roku. Wyprowadzenie zwłok z kaplicy na cmentarzu rakowickim na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w poniedziałek dnia 9 bm. o godz. 4½ popołudniu

37[illegible] **Rodzina**

KLIMAT KRAKOWA

Kraków, 7 lutego.

Nieraz uczeni zastanawiali się nad problemem wpływu klimatu i warunków atmosferycznych na naturę ludzką. Dochodzono do rozmaitych hipotez, ale pewników nie ustalono. Nikomu jednak nie uszło uwagi, że pogoda wywiera duży wpływ na usposobienie człowieka. Mogą o tem powiedzieć coś przedewszystkiem **reumatycy.** Gdy tylko pogoda zmienia się na dżdżystą — wówczas przechodzą oni znaczne nasilenie ataków reumatycznych. U wielu osób stwarza się nawet coś w rodzaju **psychicznego barometru,** na podstawie którego są w stanie przepowiedzieć zmiany pogody.

Pewnem jest również, że sucha, upalna atmosfera przedburzowa podnieca każdego człowieka. Ludzie stają się nerwowi, łatwo ulegają wybuchom i złemu humorowi. Gdy tylko spadnie deszcz — następuje ogólne odprężenie i człowiek się dziwi, że mógł tak dalece zapomnieć o swym spokoju i opanowaniu się. Pewne zmiany psychiczne przypisuje się wpływowi wiosny. Powstała nawet legenda o kwitnieciu lasu na wiosnę, kiedy ludzi opanowuje szał „amok“, bez żadnej istotnej przyczyny dokonują oni nieraz zbrodniczych czynów, których wytłumaczenia ludowe zapatrywania szukają w mistycznym wpływie kwitnącego lasu.

Rozważania tego rodzaju nasuwają się obecnie, kiedy w Krakowie znaleźli się przedstawiciele rozmaitych dzielnic i miast. Nieraz napotyka się na zdanie, że **mieszkańcy Krakowa stanowią pewien jednolity typ psychiczny, różniący się od mieszkańców innych miast i dzielnic.**

Nieraz opinja o Krakowianach wypada bardzo niekorzystnie. Uważa się ich za ludzi nieruchawych, zimnych — nawet wyrachowanych, egoistów i sobków. Odmawia się im zdolności do entuzjazmowania się, zarzuca się im t. zw. centusiowatość, **która nie jest niczem innem, jak tylko** skąpstwem. **A wszystko to przypisuje się specyficznemu klimatowi Krakowa,** który rzekomo ma urabiać charakter i psychikę człowieka.

Burton w swej „Anatomji melancholji“ pisze: **„Klimat nie zmienia tak bardzo zwyczajów, obyczajów i umysłów ludzkich, jak sama konstytucję ich organizmów i nawet ich temperaturę. We wszystkich krajach doświadczenie to potwierdzi: jakie powietrze — tacy mieszkańcy: tępi, ciężcy, sprytni, walli, łagodni, czyści, błazeńcy, chorzy lub zdrowi“.**

Zdania te potwierdzają zapatrywanie zatem, że klimat wywiera duży wpływ na organizm ludzki. Chodziłoby teraz tylko o to, **jaki wpływ wywiera klimat Krakowa na jego mieszkańców.**

Nie ulega wątpliwości, że klimat Krakowa nie jest najlepszy. Mówi się o tem, że niektóre części miasta są **wprost malaryczne** — i tak niewątpliwie było, dopóki nie rozpoczęło się energicznej akcji zasypywania bagnisk i stawów przed kilkudziesięciu laty. Mimo to klimat Krakowa pozostał takim jakimś **bez wyrazu.** Zimy przeważnie bywają mało mroźne (ostatnie trzy zimy stanowią prawdziwie wojenne wyjątki), lata zato znowu chłodne i deszczowe. Niema zatem zbyt wiele przyjemności dla Krakowian w zakresie sportu.

Słynnym jest wiatr krakowski, który **wieje zawsze w oczy i zawsze we wszystkich kierunkach.** W którą stronę człowiek się zwróci — zawsze dostaje kurzawę pyłu w oczy. Nic dziwnego zatem, że pod wpływem takich warunków klimatycznych wyrabia się w człowieku specyficzny nastrój. **Krakowianin z natury jest domatorem.** Właśnie z uwagi na błotniste zimy i chłodne, deszczowe lata — nie lubi wychodzić z domu. Robienie dalszych spacerów jest niepopularne. Krakowianin lubi wcześnie kłaść się spać, skutkiem czego w latach przedwojennych już o godz. 10-tej wieczorem na ulicach było całkiem niemal pusto.

Niewątpliwie **mieszkańcy Krakowa nie mają usposobienia wielkomiejskiego.** Pozostało w nich wiele z małomiasteczkowości, w związku z czem **kwitnie nagminnie t. zw. plotkarstwo.** Mówi się powszechnie, że jeśli w Krakowie ktoś kichnie na jednym końcu miasta, to za godzinę przybiegają z drugiego krańca i pytają się o zdrowie. Naogół mieszkańcy Krakowa wszyscy się dobrze znają, choćby z widzenia i jeden o drugim może wiele opowiedzieć, nie znając go nawet osobiście. A pozatem w Krakowie dość licznie reprezentowany jest typ, który jest wprost **chodzącą kroniką wiadomości osobistych.** Taki zawsze wie kto z kim i gdzie i co?

Oczywiście to, co obcy uważają w Krakowianach za wady — to mieszkańcy Krakowa oceniają jako zalety. Tak więc skąpstwo nie jest niczem innem, jak tylko **przezornością.** Zresztą o skąpstwie w istotnem tego słowa znaczeniu faktycznie nie może być mowy, czego Kraków składa dowody w okresie obecnym, popierając energicznie wszelkie akcje charytatywne. Domatorstwo uważane jest wprost za **moralność.** Wprawdzie ta moralność trąci trochę „dulszczyzną“, z drugiej zaś strony jest może podyktowana obawą przed plotkarstwem, stwierdzić jednak należy, że w tym zakresie Kraków w porównaniu z innemi wielkiemi miastami faktycznie zyskuje.

To co inni nazywają oschłością i egoizmem — to w gruncie rzeczy nie jest niczem innem, jak tylko **opanowaniem swoich impulsów.** Krakowianin nie jest zdolny do tak zwanego słomianego zapału, nie ulega tak łatwo nastrojom chwili, ale jeśli już do czegoś się weźmie — to wkłada w to całą swoją wolę i siły. Entuzjazm dla jakiegoś problemu istnieje niewątpliwie, ale entuzjazm ten ma głębsze podłoże, chowany jest skrycie w głębi serca. Bo **Krakowianin nie lubi zewnętrznego blichtru i szychu.** Lubi natomiast rzeczy poważne i solidnie zrobione.

Przy tem wszystkiem krakowianin pozostał **w dużej mierze formalistą.** Można od niego wiele otrzymać, ale pod warunkiem dotrzymania pewnych form. Dobre wychowanie posiada tutaj duże znaczenie, nawet w tych sferach, w których trudno byłoby go domyśleć się. **Poczucie własnej godności jest głęboko zakorzenione.** Krakowianin nie lubi korzystać z cudzej łaski i woli obejść się małem, byleby tylko nie być zmuszonym do prośby i nachodzenia kogoś innego. Jeśli natomiast pewne formy zresztą przeważnie zupełnie zrozumiałe, zostaną dopełnione, wówczas Krakowianin otwiera serce.

Baczny obserwator, mieszkając w Krakowie dłuższy okres czasu, dojdzie niewątpliwie samodzielnie do podobnych spostrzeżeń, o ile oczywiście nie jest zacietrzewionym lokalnym „patrjotą“ innego zakątka i nie chce widzieć w Krakowie i Krakowianach wszystkiego co najgorsze. Przedewszystkiem nie należałoby się zamykać w ciasnym kręgu złośliwości i nie doszukiwać się tylko złego tam, gdzie dobre faktycznie istnieje, choć może pod pokrywą pozornej oschłości i zamknięcia się w sobie.

Pozostałoby jeszcze do rozpatrzenia, czy wpływowi klimatu Krakowa ulegają tylko ci, którzy urodzili się i mieszkają stale w Krakowie, czy też i ci, którzy osiedli w tem mieście w latach dojrzałych, kiedy człowiek z natury rzeczy staje się odporniejszym na obce wpływy. Trudno nam w tej materji stwierdzić coś konkretnego, faktem jest jednakże, że **Kraków wywiera wpływ przez swoje pamiątki historyczne na każdego przybysza.** Przemawia do niego licznemi wspomnieniami dawnych lat, napawa zadumą i rozmarzeniem. Faktem jest, że niejeden z ludzi, którzy zamieszkali w Krakowie, dał się oczarować tej wymowie historji, uwiecznionej w murach starej stolicy i pozostał jej entuzjastą, nie gorszym od urodzonego Krakowianina. Zresztą dowiedzionem jest, że naogół Krakowianie, tak dumni ze swych pamiątek, w wielu wypadkach zdradzają dużą **ignorancję co do własnych zabytków.**

Nauka o wpływie natury na usposobienie człowieka nie została jeszcze zbyt daleko posunięta, w każdym jednak razie czasy obecne przedstawiają korzystne pole do obserwacji, gdyż z uwagi na osiedlenie się w Krakowie wielu przybyłych z innych miast, łatwiej jest o ciekawe spostrzeżenia i wypowiedzi sądów przedstawicieli rozmaitych dzielnic. Chodzi tylko o to, aby przyjezdni umieli patrzeć głębiej i poważniej na **problem wpływu klimatu krakowskiego** i umieli odszukać w Krakowianach także i dobre strony ich charakteru i usposobienia, które niewątpliwie istnieją.

Rob.

Gwara złodziejska
i znaki porozumiewawcze przestępców.

Kraków, w lutym.

Każde większe miasto posiada swoją dzielnicę, przy której granicach kończą się piękne i okazałe kamienice czy wille, kończy się asfaltowa jezdnia, a zaczynają się ubogie, mniej lub więcej w ziemię zapadłe domki, położone przy wyboistych zaułkach. Domami nazywają się one jedynie dlatego, że są zamieszkiwane przez ludzi; inne bowiem cechy rzadko upodobniają je do mieszkań przeznaczonych dla rodu ludzkiego. W takiej dzielnicy królują dwa bratnie bożki — nędza i przestępstwo. Mieszkańcy takich dzielnic, to ludzie pozbawieni najczęściej koniecznych środków utrzymania, biedacy i nędzarze w najprawdziwszem tego słowa znaczeniu.

Pełno tu typów o różnorodnych, często dziwacznych upodobaniach. Bractwo tutejsze lubi przesiadywać w knajpach, których tam nie brak. W jednej z nich siedzi właśnie przy stoliku „dobrane“ towarzystwo i przy dźwiękach harmonji zabawia się kieliszkiem. Janek zwany „kulasem“, narzeczona jego, piękna Bronka i Walek „Hrabiak“, zwany „einbruchowcem“ (włamywaczem). Oto urywek z ich rozmowy:

„Te, patrzcie, „Rak“ już wylazł z kwaczu! Knajojno (chodź) tu brachu! — Powitano Raka wesoło. — Czy to pikietówek (dziewczyn) w mieście zabrakło, że sam przychodzisz? Nie bądź głupi, nie chcemy ciebie ugryźć (obrazić), tylko pofladrować (pożartować). Siadaj, to pogomramy trochę. Słuchaj Rak, słyszałem, bo o tobie dużo bałają (mówią), że jesteś zdolny szczeniak (chłopiec), ale praktyki w robocie to nimasz i jesteś indykiem (złodziej początkujący). Ja stary fartowiec (złodziej) dobrze tobie życzę. Nie chodź na pajęczynę (kraść bieliznę), bo szparagi (zyski) z tego małe i faraony (policjanci) łatwo zabaczają (łapią). Ot, lepiej zacznij taki kusz (interes). Twój stary ma warsztat, ty jesteś ślusarzem, więc zacznij nam machać (robić) bory, raki, szabry i inne graty (narzędzia złodziejskie). Będziesz zarabiał porządne hopy (pieniądze)“.

Wiktor Hugo z piękną prostotą, która jest jednym z wdzięków szkoły romantycznej, opiewał w „Nędznikach“ **tajemniczy język przestępców**, którzy tak się zżyli ze swoim żargonem, że rzadko kiedy używają innego słownika, gdy rozmawiają ze sobą. Tego sposobu porozumiewania się podziemnego świata nie można utożsamiać z mową jakiegoś narodu, bo w rzeczywistości jest to **pewna liczba wyrazów technicznych**, podobnych do tych, jakie bywają używane w tym lub owym uczciwym i szanowanym zawodzie.

Specjalnymi gwarami lubią się posługiwać od dawien dawna studenci, żołnierze, myśliwi i inne grupy ludzi, związane pewnym zawodem. Grupy te nie mają wcale powodu ukrywania tego, co mówią, a używają specjalnych wyrazów tylko dlatego, bo wskutek długoletniego przebywania w pewnem środowisku i poświęcenia się danemu zawodowi, stało się to poprostu ich zwyczajem.

Tak samo powstał też **żargon przestępców**, który nie jest jakąś udoskonaloną mową, lecz tylko mniejszym lub większym zbiorem wyrazów o znaczeniu ściśle „fachowym“, które przestępca wplata pomiędzy treść zwykłej mowy.

Tajemnicza gwara włóczęgów i żebraków ma swoje dzieje i swą literaturę. Stanowiła ona już przed wiekami jeden z ważnych czynników społecznej solidarności dziadów i zasłaniała ciemne ich machinacje przed zbyt ciekawym uchem niewtajemniczonych. „Lewicowe ugrupowania“ dziadów imały się bowiem często kradzieży. O szwargocie żebraczo-złodziejskim mówi Jan Jurkowski, autor „Tragedji o polskim Scylurusie“, wydanej w r. 1604 — nieznany autor książeczki „O peregrynacji dziadowskiej“, z r. 1622, oraz Aleksander Męciński w rozprawie „O żebractwie i włóczęgostwie“. Według tego ostatniego, dziady z okolic Sanoka nazywały karczmy „kapelniami“, wódkę „artychą“, żyda „gudłajem“ i t. d. Wynika z tego, że w karczmach i wódce lokowały te przedsiębiorcze organizacje swe myśli i poczynania. Także Urke Nachalnik posługuje się w „Żywych grobowcach“ gwarą złodziejską jak np.: Jeden hint uderzył mnie pięścią w cyferblat tak, że dwa gryzonie wypadły mi na podłogę, założyli mi na graby branzoletki i t. d.

W wielkich miastach i ośrodkach przemysłowych, przybywający na gościnne występy zagraniczni kieszonkowcy, wchodzą w kontakt z miejscowymi, którzy jako znający teren i policję miejscową, ułatwiają im „robotę“. W restauracjach, na peronach i w parkach znajduje się miejscowy przestępca, który **ostrzega zamiejscowego kolegę przed niebezpieczeństwem umówionymi znakami i gestami**, stanowiącemi również gwarę złodziejską.

U nas przybrało włóczęgostwo w ostatnich latach przed wojną zastraszające rozmiary. Szczególniej wsie i małe miasteczka są narażone na odwiedziny tych „podróżnych“, którzy rzekomo szukają pracy.

Wielu z tych włóczęgów tworzy zespoły, których członkowie porozumiewają się za pomocą znaków, kreślonych kredą lub ołówkiem na przydrożnych figurach, drzewach, parkanach lub futrynach drzwi wchodowych do domów.

Usilnie przeto radzę właścicielom ziemskim, dzierżawcom i mieszkańcom wsi, by zawsze starannie i gruntownie zmazywali wszelkie takie zauważone znaki, bo w ten sposób zapobiegają niejednej kradzieży.

J. W.

O kościele św. Marka.

Jak liczne arcydzieła sztuki mieszczą się w kościele św. Marka w Wenecji, świadczy sześciotomowa, na dużą skalę zakrojona publikacja wydawcy Ongania. A trzeba wiedzieć, że w tych sześciu olbrzymich tomiskach mieszczą się nie opisy, ale chromolitograficzne odbitki i tylko tych dzieł sztuki, które autor uważał za ważniejsze.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Obwieszczenie

Stadthauptmanna der Stadt Krakau

z dnia 5 lutego 1942 roku

Dot.: **rozdziału środków żywności dla nieniemieckiej, aryjskiej ludności w tygodniu od dnia 8 do 14 lutego 1942 roku.**

W czasie od dnia 8 do 14 lutego 1942 r. wydają właściwe sklepy rejonowe

Chleb:

a) dla dorosłych na odcinki B 3 i 4 normalnych kart żywnościowych razem 1.400 gramów na osobę;

b) dla dzieci poniżej lat 10 na odcinki B 4, 5 i 6 dziecięcych kart żywnościowych, razem 1.050 gramów na osobę, w cenie po zł. 0.45 za 1 kg.

Mięso i wyroby mięsne:

a) dla konsumentów zamieszkałych w obwodach VI, VI/1, VI/2, VII, VIII, IX i X na odcinki F 20 i 21 normalnych kart żywnościowych po 125 gramów tygodniowo na osobę;

b) dla posiadaczy dodatkowych kart żywnościowych II zamieszkałych w tych samych obwodach, na odcinek N 25 po 100 gramów tygodniowo po cenach urzędowo ustalonych.

Przydział ten dotyczy okresu dwutygodniowego, t. j. czasu od dnia 1 do 14 lutego 1942 r. i wynosi 50% świeżego mięsa i 50% wyrobów mięsnych.

Makaron:

a) dla dzieci poniżej lat 10 na odcinek N 51 kart żywnościowych dla dzieci po 500 gramów na osobę;

b) dla posiadaczy dodatkowych kart żywnościowych II na odcinki N 18 i 19 po 400 gramów w cenie po zł. 1.75 za 1 kg.

Cukierki: na odcinek N 55 normalnych kart żywnościowych i kart żywnościowych dla dzieci po 200 gramów na osobę we właściwych sklepach, uwidocznionych na tablicach urzędowych w Urzędach Obwodowych i ich Ekspozyturach, po cenach urzędowo ustalonych.

Jaja po 2 sztuki na osobę:

a) na odcinek N 53 normalnych kart żywnościowych oraz kart żywnościowych dla dzieci;

b) na odcinek N 14 dodatkowych kart żywnościowych II, w cenie po zł. 0.19 za sztukę.

Soki owocowe: dla dzieci poniżej lat 10 na odcinek N 56 kart żywnościowych dla dzieci we właściwych sklepach po ½ litra na osobę po cenach urzędowo ustalonych.

R. Pavlu, Stadthauptmann.

Wolne posady

UCZCIWA służąca lub dochodząca potrzebna zaraz. Kraków, Florjańska 21, m 8, III p. 1875

SEKRETARKI poszukuje — dyrektor przedsiębiorstwa. Podać kwalifikacje. życiorys, podobiznę. Oferty: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1866".

Posad poszukują

SZUKAM obsługi może być za mieszkanie. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 1876".

BUCHALTERJĘ znam (także przebitkową), maszynopis niemiecki. Obejmę posadę w Krakowie. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 1908".

PRZYJMĘ pracę jako gospodyni na plebanji, lub jednej osoby. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 1937".

KELNER młodszy, znajomość języka niemieckiego **POSZUKUJE POSADY**, chętnie na prowincji. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1944".

OBZNAJOMIONY z pracą fotograficzną z własną „Leicą", poszukuje posady, wymagania skromne. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 1951".

Kupno nieruchomości

DOM murowany z ogródkiem lub parcelę w Krakowie kupię zaraz. Goniec Krakowski Kraków „Nr 3590".

KUPIĘ za gotówkę domek murowany z ogródkiem w obrębie Krakowa. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr 1283".

KUPIĘ kamienicę, wille, parcele — cena obojętna. — Kraków, Żuławskiego 8a/12. 2947

DOM czynszowy w Krakowie kupię. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 1915"

Kupno

KUPIMY generator 50 KW 220/380, Diesla 50 Lokomobile 100 KM „KAPEMOTOR" Warszawa, Czackiego 6. 557

KUPUJĘ kapy gobelinowe, portjery, stare materace sprężynowe trawy morskiej, włosia — Kraków Stolarska 15 m 9. 1854

KUPIĘ kuchnię gazową 3—4 palniki z piekarnikami — Zgłoszenia: Restauracji Hali Targowej. Kraków Grzegórzecka. 1855

UNDERWOOD BIUROWY kupimy Zgłoszenia: Drago. Kraków, skrytka pocztowa 318 telefon 17304 193

KUPIĘ książki Van der Voelde'go: Małżeństwo Doskonałe [illegible] małżeństwo K[illegible] 186

DYWANY kupujemy płacimy najwyższe ceny. Firma Halbern, Kraków, — Poselska 18. 1939

KUPIĘ gablotkę szklaną. Zgłoszenia: Bar, Kraków, Wolnica 6. 1897

Sprzedaż nieruchomości

DOM piętrowy sprzedam. 8 ubikacyj. Prądnik Czerwony. Zgłoszenia: Kraków, Krótka 8/5. 1542

DWIE piękne parcele uzbrojone (blisko Słowackiego, Prądnickiej) sprzedam. Kraków, — Florjańska 16. 2669

DOMY PARCELE kupno-sprzedaż, pośrednictwo **ER-KA-ES** Librowszczyzna Nr. 6. — Tel. 128-41.

SPRZEDAM parcelę budowlaną (przemysłową) 800 sążni, Podgórze, Kraków, Dietla 99/4a, telefon 113-64, godz. 4—7 490k

MAJĄTEK ziemski, 12 hektarowy, uprzemysłowiony, pałac, zabudowania gospodarcze, park, 400.000, sprzeda: „INFORMATOR" Kraków, Pijarska 19. 554k

PARCELĘ 813 sążni, wydzieloną, 35 minut od stacji Bieżanów, okazyjnie sprzedam. Wiadomość: Tymerski, Prokocim, Morawiańskiego 15. 2859

OKAZJA! PARCELA 680 sążni 80×36, 46.000. Zgłoszenia: Kraków, Krakowska 23, Kolektura — Pośrednicy wykluczeni. 1126

PARCELE uzbrojone: dużą 85.000, ćwierćmorgową willową — 25.000, dwustusążniową 9.000 — sprzeda „Lokata", Kraków, Łobzowska 4. 2960

PARCELA 200 sążniowa, — drzewa owocowe, ogrodzona siatką, studnia, 28.000 — Wola Duchacka. Kraków. **MIKOŁAJSKA** 11/3. 3018

PARCELĘ 172 sążniową, 26 m frontu, 32.000, Bronowice Małe, sprzeda: Kraków **MIKOŁAJSKA** 11/3, tel. 119-92 3020

CZĘŚĆ WILLI niewykończonej, murowanej 27.000 Cichy Kącik, — sprzeda Kraków **MIKOŁAJSKA** 11/3, tel. 119-92. 3024

SPRZEDAM parcelę 115×30 m wraz z willą, ogrodem — przy tramwaju. Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1803".

PARCELE 20.000 oraz **DOMEK**, cztery ubikacje. — tanio sprzedam Telef.: 128-41. — B./H. **ER-KA-ES**, Kraków, Librowszczyzna 6. 563k

Sprzedaż

SPRZEDAM tanio ubranie popielate, modne, na średniego, jak nowe, — kombinezon płócienny jasny. Kraków, ul. Piaski 29. 1773

FAJANS garnuszki, talerze miski, dzbanki — sprzedaje Skład porcelany, Kraków, ul. Starowiślna 28. 1914

ŁÓŻKA żelazne, siatką lakierowane: Krischer, Kraków — Zwierzyniecka 6, Florjańska 9. 552k

SYPIALNIĘ, szafę **KOMBINOWANĄ** — oraz **TRÓJDZIELNĄ** sprzedam. Kraków, Starowiślna 35, Stolarnia w sieni na prawo. 553k

KREDENS łóżko, szafę, stolik antyczny — sprzedam. Kraków, Topolowa 32/8. 1898

UBRANIE kolor groszkowy, na wysokiego, tęgiego mężczyznę, sprzedam. Kraków, św. Jana 14 m. 8. 3736

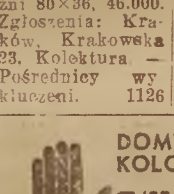
MŁYŃSKIE ARTYKUŁY: kwarc, krzemień, chlor, magnezyt, karborund poleca „Technomłyn" — Warszawa, Czackiego 6. 559k

SALONIK brokatowy, nowoczesny, — piękna palma, lustro duże, rogi jelenie sprzedam. Kraków Wyczółkowskiego 3, 4—5 po południu. 1779

MEBLE, sypialnie, szafy trójdzielne, tapczany i różne meble do sprzedania Kraków, Starowiślna 44, stolarnia. 226k

SPRZEDAM płaszczyk — na czternastoletniego chłopca, materjał na płaszcz damski, ubranie. Kraków, Kazimierza Wielkiego 34/3. 3204

KAPCE damskie sprzedam. Kraków, — Długa 38, mieszkanie 28. 3258

DOMY, WILLE, PLACE, MAJĄTKI, KOLONIE — poleca i poszukuje
B/H. ST. MIERZEJEWSKI
Warszawa, ul. Nowogrodzka 25. Tel. 9-98-94
13 oddziałów własnych zapewni szybką i korzystną transakcję.

DUŻY wybór parcel od 8.000 wzwyż — sprzeda Biuro — Sporysza, Kraków, Starowiślna 93 b, I. p. 1365

DO sprzedania parcela 160 sążni, plany pod budowę — zatwierdzone. Studnia. Oficyna murowana. Prądnik Biały, Mikulskiego 3. 1947

WILLĘ 14 pokoi, Kraków sprzeda Biuro — Sporysza, Kraków, Starowiślna 93 b. I. p. 1366

KAMIENICY III piętrowej — część, w śródmieściu sprzeda okazyjnie Biuro — Sporysza, Kraków, Starowiślna 93 b. I. p. 1367

KAMIENICĘ dwupiętrową 27 ubikacji, dz. XIII sprzedam 2/3 — 260.000. Kraków. Zwierzyniecka 11/4. 10—12 1221

ORNEGO pola, dwie i 3/4 morgi obok Kalwarji. sprzedam. Kraków, Zwierzyniecka 11/4 (10—12). 1223

KAMIENICĘ nową, czteropiętrową sprzedam Tylko zgłoszenia poważnych reflektantów: Goniec Krak Kraków. „Nr. 3439"

DOMEK nowy, murowany, sklep, — główny trakt, półmorgowa parcela 65.000: Kraków, Wielopole 10, — Biuro 2858

DOM dwa pokoje kuchnia [illegible] murowany [illegible] wykończony [illegible] blacha 2[illegible]000 Mydlniki, sprzeda Kraków, **MIKOŁAJSKA** 11/3 3019

UNDERWOOD biurowa, patefon szafkowy, buty wysokie 40—41 brązowe — sprzedam. — Kraków Krowoderska 61, sklep piśmienny. 1746

BRYLANTOWY pierścionek w oprawie diamencików, piękna **ślubna suknia** do sprzedania. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1707".

KURTKA, SPODNIE skórzane, materjał czarny na palto, ubranie dodatkami — sprzedam. — Kraków, Rakowicka 3/II., popołudniu. 1750

SINGERA maszynę oraz urządzenie fryzjerskie okazyjnie — sprzedam. Kraków, Miodowa 9/19. 1764

ŁÓŻECZKO dziecięce, **MATERACE**, polowe **ŁÓŻKO** Dembiński. Kraków św. Marka 19, narożnik Florjańskiej, tapicer 1856

WANNĘ nowoczesną (auto) cynkową emaljowaną bardzo dobrym stanie — sprzedam Zgłoszenia: Goniec Krakowski. Kraków „Nr. 1894".

MASZYNĘ damską, piękną, sprzedam: Kraków, Słoneczna 2, m. 1 2003

SPRZEDAM 3 poduszki sprężynowe tapczanowe Kraków Szewska 24a/9 2032

FUTRO męskie czarne [illegible] ogranickie spód chorze okazyjnie sprzedam Kraków. Feliciank 16, m 9, popołudniu. 3637

KLUBOWY garnitur, skórą kryty, okazyjnie do sprzedania. — Zakład tapicerski Kraków, św. Krzyża 12. 3727

UBRANIE narciarskie damskie w dobrym stanie oraz męskie nowe, płaszcz damski, sprzedam okazyjnie. Kraków, Starowiślna 86/2. 1917

FUTRO perskie, łapki — futro damskie — kryte, spód kangury, pierwszorzędny stan Kraków. Lubicz 26-4 3719

UBRANIA męskie i marynarki oraz buty do pracy nowe — sprzedam okazyjnie. Kraków, Starowiślna 86/2. 1918

DYFERENCJAŁ (tryby) Chevrolet $1^1/_2$ tonny, — stary typ sprzedam. Kraków, — Dietla 113, m. 7. 1870

SPRZEDAM maszynę do szycia krytą. Komplet pluszowy Kasak piękny jedwabny Kraków, Florjańska 20, m. 9 1906

GRAMOFON elektryczny nowy w modnej szafie dla restauracji cukierni, — do sprzedania. Kraków, Mostowa 11/17. 1935

FORTEPIAN wiedeński do nauki, długi, stan dobry tanio do sprzedania: Kraków Potockiego 1/14 1956

DO sprzedania kuchnia gazowa na 2 palniki — Wiadomość: Kraków Rajska 20, IV p., 18. 1994

WPISY na 5-miesięczne
KURSY JĘZYKA NIEMIECKIEGO
dla początkujących i zaawansowanych. Informacje:
PRYW. TECHN. I SZKOŁA HANDLOWA A. LIBERDY
Kraków, Senacka 6. Tel 203-54. — Początek roku szkolnego 16 lutego 1942 r. 3201

WPISY na 5 miesięczne
Kursy Handlowe dla początkujących i zaawansowanych.
Początek roku szkolnego 16 lutego 1942 Informacje:
Pryw. Techn. i Szkoła Handlowa A. LIBERDY
Kraków, Senacka 6. Tel. 203-54 3202

WPISY na 2-miesięczne
KURSY stenografii i maszynopisma
w języku niemieckim i polskim dla początkujących i zaawansowanych. Początek roku szkolnego 16 lutego 1942 roku. Informacje:
Pryw. Technikum i Szkoła Handlowa A. LIBERDY
Kraków, Senacka 6. Tel. 203-54. 3203

FUTRO czarne, — źrebce francuskie piękna mora. — Kraków, Lubicz 26-4. 3718

SANKI specjalne wysokie metalowe dla nieletnich. Krischer Kraków, Zwierzyniecka 6. 551k

Matrymonialne

Poradź się uczonego **GRAFOLOGA** Kraków. Florjańska 3. 2801

MŁODY, wysoki, bardzo przystojny, Polak pozna matrymonjalnie pannę podobnych zalet. — (Fotografja). Goniec Krak., Kraków „Nr. 7439".

PANNA, trzydziestka, ładna, majętna ziemianka poślubi szlachcica agronoma, lub wolny zawód. — Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1422".

KTÓRA z pań niezależnych materjalnie pozna kawalera 30-letniego wysoki, inteligentny Cel: małżeństwo Goniec Krakowski Kraków „Nr. 2708".

PRZEMYSŁOWIEC młody inteligentny, zamożny, szuka odpowiedniej Pani. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 122k"

DYREKTOR na dobrem stanowisku, szuka miłej, inteligentnej towarzyszki życia. Posag niewymagany — Tylko poważne zgłoszenia, fotografja: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 2533".

KULTURALNY, samotny, zamiejscowy emeryt pozna panią kulturalną, starszą, szlachetnego charakteru, niezależną. Miejscowość obojętna. — Cel matrymonialny. Goniec Krakowski. Kraków, „Nr 9880k".

PANI lat 47, nieruchomość, mieszkanie, poślubi Pana na stanowisku. Biuro Ogłoszeń, Kraków, Sienna 12, „Szybka decyzja" 3184

DWIE młode, ładne panny, lat 19, nawiążą korespondencję Cel matrym — Matura konieczna Goniec Krakowski Kraków „Nr 2528".

SAMOTNA pozna starszego pana, kapitałem, do otwarcia kolonjalni. Cel matrymonjalny Goniec Krak. Kraków „Nr. 311k".

SEPAROWANA na prowincji, — niepospolita, efektowna, pogodna, pozna Pana wybitnie kulturalnego zamożnego Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 313k".

NAUCZYCIELKA na prowincji, — przystojna, łagodna, lat 29 pozna Pana wykształconego. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr 314k".

PROFESORA szatyna, pozna przystojna, mieszkająca Warthegau, posiadająca willę, 4.000 RM. Cel matrymonjalny. Oferty: Goniec Krak., Kraków „Nr 317k".

KRAKOWIANKA zawiedziona, majętna, pozna Pana do 38, wykształconego, posada. Cel matrymonjalny Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1697".

NAUCZYCIELKA współwłaścicielka zakładu dentystycznego wyjdzie zamąż za lekarza-dentystę — lub uprawnionego. „Goniec Krakowski", Kraków „Nr. 1704".

RZEMIEŚLNIK dobrze sytuowany pozna niezależną do lat 30. Cel matrymonialny. Goniec Krakowski Kraków „Nr 1810".

INTELIGENTNA trzydziestosześcioletnia, separowana, własne mieszkanie — pozna Pana. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków „Nr. 1912"

Lokale do wynajęcia

NOCLEGI niekrępujące: Kraków Wielopole 13/4 I piętro front. 3124

NOCLEGI Kraków. Lubicz 19/5. 1424

NOCLEGI Kraków, św Jana 30/4. 1642

NOCLEGI Kraków, Radziwiłłowska 14/2. 2006

NOCLEGI Kraków Gołębia 16/9 2075

NOCLEGI czyste, ciepłe, niekrępujące: Kraków. Zwierzyniecka 8/26, of 2546

NOCLEGI ogrzane Kraków. Długa 26/3 2704

NOCLEGI niekrępujące: Kraków św Gertrudy 27 m 5 2760

NOCLEGI solidnym: Kraków, Krowoderska 55/1. 3341

NOCLEGI Kraków, Poselska 16 m. 2. 2896

NOCLEGI Kraków Starowiślna 52/13 2934

NOCLEGI CZYSTE WYGODNE ogrzane. Kraków, Jagiellońska 7A/22, I. p. 3171

NOCLEGI niekrępujące — Kraków, Zwierzyniecka 4/38 3175

NOCLEG dla jednej osoby. Kraków, Karmelicka 15/11. 3528

NOCLEGI czyste: Kraków, Starowiślna 52/10 3122

NOCLEGI ogrzane solidnym: Kraków, Zielna 25/1. 3125

NOCLEGI: Kraków, Starowiślna 37/4. 3127

NOCLEGI: Kraków, Wielopole 5/5. 3137

ZA pilnowanie willi, okolica górska — dam umeblowane mieszkanie. Wiadomość: Kraków, Groble 15, m. 2. 1916

NOCLEGI: Kraków. Szewska 7/7. 3138

POKÓJ tylko dla przyjezdnych obok dworca: Kraków, Kurniki 3, m. 7 1718

NOCLEGI OGRZANE: Kraków Zyblikiewicza 5/122 2259

Lokali poszukują

POSZUKUJĘ lokalu na sklep, blisko śródmieścia. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1950"

POSZUKUJĘ lokalu sklepowego 1 lub 2 ubikacje w śródmieściu Zgłoszenia „Par", Kraków, Adolf Hitler-Platz 46, pod „Śródmieście". 576k

POKOJU lub dwupokojowego kuchnią poszukuję. Dzielnica polska, blisko tramwaju, chętnie willa. Zgłoszenia „Reflektant" Poste-restante — Wolbrom. 581k

POLKA poszukuje wspólnego, ewentualnie pokoju przy solidnej rodzinie, lub samotnej pani. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 3655".

WIEDEŃCZYK szuka pokoju umeblowanego z używaniem łazienki. Oferty: Goniec Krak., Kraków „Nr. 3704".

POKOJU możliwie z używaniem fortepianu, poszukuje pani Polka (nauczycielka). Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 1903".

Nauka i wychowanie

MASZYNOPISMO indywidualnie nowoczesną metodą: Kraków, **GRODZKA** 27 421

LEKCJE niemieckiego — Wpisy: godziny 5—8, Kraków Grodzka 31/11 289

LEKCJE fortepianu nowoczesną, uproszczoną metodą. Kraków, Krupnicza 14/5. 2764

TANIC udziela lekcji absolwent Liceum Handlowego. — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1743".

KROJU korespondencyjnie uczy mistrzyni Korycka, — Warszawa, Alberta 12. Samoukom podręcznik. 538k

WPISY na „Prywatne Kursy Kroju, Szycia" Kraków, Konarskiego 32, odbywają się — Tamże pracownia krawiecki „Strój" 2894

NIEMIECKIEGO uczę interesująco szybko, gruntownie. Kraków, — Starowiślna 4/4. 1863

POSZUKIWANY korepetytor do matematyki i geometrji wykreślnej. Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 1920".

Różne

Podania ORGANSKO 55.

SZCZUROWSKI KASY OTWIERA Kraków, Falata 14, telefon 189-61. 3345

NIEMIECKIEGO PRZYS. TŁUMACZ. Sławkowska 3/63 369k

PRZEWOZY TOWARÓW, PRZEPROWADZKI wagony zbiorowe do Warszawy: — Biuro Spedycyjne A Bieńkowski. — Kraków, Adolf Hitler-Platz 46, telefon 172-12 399k

ABAŻURY Wytwórnia „FOX" Kraków, Sławkowska 30. 457k

ROBOTY damskie i dziecięce wykonuje solidnie i punktualnie krawiec damski. — Kraków Starowiślna 12/17 945

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację i kartę spirytusową wystawioną na nazwisko Józefa Abrychtowa, akuszerka. 1799

ZŁOTO SREBRO kamienie szlachetne grawiruje — Zakład Rytowniczy — Tadeusza Prochwicza, Kraków **GRODZKA** pięć, oficyna I. piętro. 799

KRYNICA Pensjonat „Stella" otwarty Kościańska. 142k

Dr. JULJĘ BIELECKĄ proszę o adres — Mińska Alberta — Lwów, Zyblikiewicza 4 502k

FOTOGRAFJE legitymacyjne na **POCZEKANIU**, artystyczne portrety, prace amatorskie solidnie — tanio: Zakład Fotografji Nowoczesnej, — Kraków Stradomska 7. 1011

PIÓRA Pelikan i inne reperuje fachowy warsztat reperacyjny: Z Mysłakowski, Kraków Szpitalna 3 Prowincja odwrotnie 1012

NAJTANIEJ podania, tłumaczenia, rachunki bilanse itd. Kraków, Karmelicka 15 — „Praca". 1119

DOMEK z ogrodem w okolicy Krakowa wydzierżawię zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krak Kraków, „Nr. 1362".

PLANY, RYSUNKI, FOTOKOPJE dokumentów kopjuje Elektryczna Kopjownia Kraków. Starowiślna 12 2277

PODNOSZENIE OCZEK cerowanie przyszywanie stop — solidnie tanio, fachowo, punktualnie: „JOLA" — Kraków, św Tomasza 10. 2335

FILATELIŚCI! Sprzedaż kupno znaczków. Cennik 1 — znaczkam obiegowem. Odsprzedawcom wyjątkowy komisowe. „KOLEKCJA" — Kraków, Bracka 4. 3194

OBIADY smaczne duże — **TANIE**. Kraków, Miodowa 3 306

BAR pod Grunwaldem — Kraków, Senacka 3 wydaje obiady gorące potrawy Fasz na wide[illegible] 2 z 3496

ZEGARKI reperuje uczeń — mistrza **GENEWSKIEGO**. Kraków **STRADOM** 10 2597

JASNOWIDZ przepowiada, poradzi wszelkich wydarzeniach — przyjmuje 10—6 Kraków, Adolf Hitler-Platz 46/5 III. piętro 2663

POSZUKUJĘ dzierżawy ogrodu zabudowaniami — [illegible] morgów pola, okolica Krakowa. **MAJEWSKI**, Kraków — Wszystkich Świętych 8. 2819

ELEKTRYCZNE INSTALACJE OŚWIETLENIA silników wykonuje oraz naprawia: Armatys — Kraków. Stolarska 6 2928

OBIADY smaczne, obfite wydaje pod nowym Zarządem JADŁODAJNIA, Kraków, Karmelicka 2a, p 3192

POŁOŻNA Sabina Frankowska udziela porad Kraków, Śląska 3, m. 6 3006

Dr BOLESŁAW KWAŚNIEWSKI specjalista chorób kobiecych — ordynuje: Kraków Dietla 86 3157

WARSZAWA Pensjonat Moniuszki 7, m 3 Pokojach bieżąca woda. 556k

MARTA FILIPCZAK MASŁOWSKA Chiromantka przyjmuje codziennie z wyjątkiem niedziel — godz. 11—4 Kraków, Karmelicka 32/1. 2937

ELEGANCKA Pani fotografuje się we „FOTOSIE" Kraków — Stradomska 27 9939k

PIĘKNE i artystyczne zdjęcia wykona „FOTOS", Kraków Stradomska 27. 196k

SALON Mód, Florjańska 42 obok Michalika, — przyjmuje przeróbki, wykonuje z dostarczonych materjałów kapturki, zarękawki, torebki. 367k

LEKARSKIE szafy, stoły, krzesła ginekologiczne itd wykonuje Fabryka Mebli Metalowych **POGORZELSKI**, Kraków, św Łazarza 9, telefon 177-01 8895k

ARTYSTYCZNA TKALNIA naprawia bez śladu. czyści chemicznie, farbuje — przerabia wszelką garderobę, — Kraków. Grodzka 6 telefon 180-58 8807k

PRZEPROWADZKI, przewóz fortepianów, oraz wszelkich towarów wykonuje solidnie i fachowo: Kazimierz Pawlik — Kraków. Sławkowska 11 m 11 345k

FIORA wieczne naprawia solidnie — własny warsztat: Zembicki, Kraków, Mariacki 2 38k

PRZEPROWADZKI oraz przewóz towarów fortepianów wykonuje fachowo solidnie: Michał Zieliński, Kraków. Grodzka 9 m. 12. 7953

W SPRAWACH materjalnych czy rodzinnych zasięgnij porady chiromantki. Kraków, Krakowska 39/43, popołudniu wyjąwszy niedziele. 1324

POSREBRZAM zastawy stołowe, reperuję stare, osadzam noże, kasuję monogramy: Batko Kraków Sławkowska 6, — (podwórzec). 325

POSZUKUJĘ męża Bolesława Wittka. 11 grudnia 1945 ktoby coś wiedział za wiadomić: Kraków, Grzegórzecka 4, sklep. 3108

SPÓLNIKA do biura handlowego poszukuje (ew. sklep zatwierdzony przez Wohnungsamt — pożądany). Goniec Krak., Kraków „Nr 3199"

ROZWODY zgodne niezgodne porady dyplomowany prawnik obrońca konsyst. Różycki, Warszawa, Wspólna 49/4 592k

BIELIZNĘ męską z powierzonych materjałów na miarę — wszelkie przeróbki wykonuje Wytwórnia Bielizny Kraków Starowiślna 8 958k

UNIEWAŻNIAM skradziony Ausweis Nr 307 wystawiony przez Hauptzollamt na nazwisko Magdalena **PŁATKOWNA** 1819

GABINET KOSMETYCZNY Urbanowej, Kraków Rzeszowska 8. telefon 217-50 8644

LIDUŚ! Misiek [illegible] prosze [illegible] natych miastowa wiadomość gdzie na Stanisław [illegible] powiedzi nie otrzymał. 586k

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę Ubezpieczalni Społeczne, — Kraków, na nazwisko Alojzy Prostak. 1687

ZGUBIONO portfel (gotówka, kwity), idąc przez — Zamenhofa. Gotówkę zatrzymać jako wynagrodzenie, kwity zwrócić: Dietla 44/10. 3750

ROZWODY konsystorskie — zgodne, niezgodne prowadzi, informuje — Obrońca Konsystorsk — mgr. praw Stasiakiewicz, Warszawa Złota 32 144k

PODANIA!!! MAJEWSKI, — Kraków, Wszystkich Świętych 8. 584k

ZGINĄŁ piesek mały czarny, ogonek obcięty biała plama pod brodą — brązowe plamki łapkach. Odprowadzić za wysokiem wynagrodzeniem. — Kraków, Wielopole 6 m. 13. 588k

2.000—5.000 szuka lokaty (rzetelnego interesu) Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3190".

UNIEWAŻNIAM zgubione wraz z torebką dokumenty: dowód osobisty, wyciąg metrykalny, przepustkę pracy, nazwisko: Mazur Katarzyna 921

KONCESJĘ restauracyjną posiadam, szukam spólnika z lokalem w Krakowie. Zgłoszenia: „Lokata", Kraków, Łobzowska 4. 2957

ZŁOTO, SREBRO reperuje, odnawia szacuje Pracownia Batko — Kraków, **SŁAWKOWSKA** 6. — podwórzec. 2961

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę pracy i zameldowania, przepustkę nocną na nazwisko — Mucha Katarzyna. 3699

POŻYCZKA krótkoterminowa 5—8 tysięcy poszukiwana, dobry procent zastaw. — Zgłoszenia Goniec Krak. Kraków, „Nr. 1665".

UNIEWAŻNIAM skradzioną książeczkę Ubezpieczalni Społ. Nr. 7,666.535, na nazwisko Karoliny Domster, Kraków, Kalwaryjska 82. 1682

POGOTOWIE elektryczne dla światła motorów tel. 150-53. Kraków św Jana 13 3710

OGIER „Czerestyn" pełnej krwi ang — lat 9, dobrze zbudowany, spokojny (po Boh i Fantazji) do zamiany na dobrego konia wierzchowego — przynajmniej 160 cm. wysokiego. — Majątek Iwierzyce, poczta Sędziszów k Ropczyce, tel. Nr. 6, powiat Dębica. 562k

Dr. MISTELSKI specjalista chorób kobiecych Kraków, Mikołajska 9 2737

UPRASZAM o oddanie rękawiczek popielatej — męskiej, lewej, zgubionej w niedzielę wieczorem w obrębie kina Apollo (Stradom), za wynagrodzeniem do dyrekcji kina 3609

PIES setter czerwony, do odebrania — Kraków, — Krzemionki 11 m. 3, godz 5-7 1909

KAPELUSZE przerabiamy szybko tanio Ze starych kapeluszy męskich robimy narciarki. Fabryka kapeluszy, Kraków, Stradom 17. 1784

Wznowiliśmy sprzedaż
Części rowerowych
„HURTOCENTRALA" Sp. z o. o
Warszawa, Senatorska 28 30 — tel. 672-31
Prowincja za pobraniem pocztowym — przedpłata 50%

Wolne posady

SKUTECZNE PODANIA do WŁADZ i reki. niemieckie. Tłumaczenia Floriańska 6 biuro przepisywania na maszynach

PANIENKĘ do praktyki fryzjerskiej przyjmę zaraz: Kraków, Czarnowiejska 84. 2028

FOTOGRAFA operatora retu szera do zdjęć portretowych przyjmę zaraz — Zgłoszenia do Goniec Krakowski Kraków — „Nr 4538".

POTRZEBNI stolarze na stałą prace — Stalowa Wola, Kołodziejski 1359

FRYZJERA oraz fryzjerkę — przyjmę, zwaran. cja Kraków To. polowa 17, m 2 2060

DZIEWCZYNA wzgl. chłopiec do sprzątania, posyłek Zgłoszenia Apteka Kraków Dietla 36 3584

POKOJOWA jakoteż panienka do jednorocznego dziecka na pro wincje poszukiwane Zgłoszenia odpisy świadectw fotografia, żąda ne wynagrodzenie Goniec Krakow ski Kraków „Nr 4488".

KUCHARKA rutynowana szyb ka czysta SPO KOJNA potowa nie zboże — Zgłoszenia pisem ne, odpisami świa dectw Parr — Kraków, Adolf-Hitler Platz 46 — „nr 555" 4601

MODNIARKĘ zdolną samodzielna przyjmie Ma rja Sell Kraków Floriańska 37 1304

PRZYJMĘ panne do pomocy biurowej Lotto Kolektura Nr 1 Kraków, Zwierzyniecka 7 1492

POMOCNIKA PRAKTYKANTA fryzjerskiego — poszukuje Goniec Krakowski Kraków „Nr 3188".

CHŁOPIEC do praktyki krawieckiej potrzebny natychmiast Zgłoszenia: Za kład krawiecki Stanisław Gawrysia. — Kraków Krasickiego 4 3550

DZIEWCZYNA czysta, zwinna zaraz Zgłoszenia Kraków Karmelicka 1, m 5 — 3—5 575k

SKROMNEJ URZĘDNICZKI (A) znającej księgowość „Definitiv" oraz język niemiecki poszukuje się Goniec Krakowski Kraków „Nr 1710"

MŁODY TECHNIK BUDOWLANY z ukończoną tech niczną szkołą budowlaną, niemiecka, poszukiwany Zgłoszenia Goniec Krakowski Nr 1711"

SŁUŻĄCA potrzebna zaraz, może być bez go towania Leżajski Pradnik Czerwony Biały b Brzóz 11 1689

RETUSZER (KA) poszukiwany Tylko dobra siła. Posada stała Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków Nr 1705".

DZIEWCZYNA z gotowaniem potrzebna od zaraz Kraków ul. Karmelicka 22, m. 11 1699

POSZUKUJĘ się szofera do wozu osobowego, — władającego językiem niemieckim. Zgłosz nia: Goniec Krakowski Kraków „Nr 587k".

POSZUKUJĘ chemika do praktyki Zgłoszenia za raz: Al. Krasińskiego 26/1. 577k

PANIENKĘ do 3-letniego chłopczyka. BEZ-WZGLĘDNIE UCZCIWĄ, jako dochodzącą poszukuje. R ferencje pożądane Kraków. Syrokomli 16, m 5 578k

FRYZJERKI znającej dobrze wodną, żelazkową ondulację poszukuje. Zgłoszenia: Wolbrom, Rynek 13. 580k

POTRZEBNY czeladnik pi karski, piecowy, od zaraz. Zgłoszenia Kraków. Bronowice Małe, Zarz cze 10. 574k

PANIENKĘ do lat 17, początki niemieckiego potrzebna. Wies, utrzyman e, płaca — Oferty: Goniec Krakowski Kraków, — Nr 1834".

NAUCZYCIELKA potrzebna do dziewczynki 11-letniej początki francuskiego i niemieckiego prowincja Zgłoszenia: Mieczarnia „Krzysia" pocz Skarbimierz 1829

POTRZEBNY chłopiec do praktyki elektromonterskiej Kraków Długa 35 1832

POTRZEBNA służąca uczciwa czysta z dobrem gotowaniem na wychmiast Zgłoszenia: Kraków ul. Wrocławska 13 a, mieszk 5 1772

FOTOGRAF (KA) operator, retuszer zostanie przyjęty na stała posadę w Krakowie Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr. 1706"

Posad poszukują

OGRODNICZKA wykwalifikowana poszukuje posady Kraków, Łokiet ka 26 485k

MŁODA inteligentna uczciwa, absolwentka język polski, niemiecki, ruski maszynopismo, stenografja księgowość szuka posady: biuro, sklep, przyjmie prakty ke Przemyśla Goniec Krakowski Kraków „Nr 2528"

GOSPODYNI. kucharka bardzo dobrze gotująca pierwszorzędnie pieczoina ciasta, bro che niemiecki szuka posady za raz Kasyno restauracja, miejscowość obojętna Oferty: Stanisław a Wieczorkie wicz Częstochowa Curie Skłodowskiej 17 m 9 523k

PANIENKA lat 20 poszuka na maszynie pozaj kuje pracy w biurze Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr 3420"

TECHNIK dentystyczny — zmieni posadę — najchętniej operatywa Pracuje: operatywa, stal, paladon, hekodent. Goniec Krakowski. Kraków Nr. 1787".

POZNANIANKI siostry, 18—20 lat matura, poszukują posady biurowej lub sklep. — Goniec Krakowski. Kraków. Nr. 1845".

EMERYTOWANY leśniczy państw. samotny, znający agronomję, zaj. mie się zarządem folwarku wyłącznie za utrzyma nie. Zgłoszenia: Goniec Krak w ski Kraków „Nr. 309k".

FRYZJER MĘSKI poszukuje posady od zaraz w mieszkaniem. Laskawe zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 3435".

KRAWCOWA szyje prywatnie. Goniec Krakowski Kraków „Nr 1904".

FURMAN doświadczony poszukuje posady. Wola L bertowska, poczta Żarnowiec. Stefan Po la. 589k

KOWAL poszukuje posady majątku moge wykonywać roboty kowalskie, po prowadzić maszynę parową. Goniec Krak. K aków „Nr. 564k".

OSOBA obowiązkowa zajmie się domem samotnych osób Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 1683".

CHŁOPIEC poszukuje pracy z utrzymaniem lub bez Zgłoszenia: Goniec Krakowski. Kraków „Nr 1693".

BUCHALTER-bilansista sporządza bilanse, zaprowadzi księgi, plany kont. Zgłoszenia: Goniec Krakowski. Kraków „Nr. 1783"

Kupno

KUPUJĘ wszelkie znaczki pocztowe Filatelia Kraków Długa 14. 1535

MASZYNĘ do szycia starszą kupię. — Goniec Krak.. Kraków „Nr. 3215".

WARTOŚCIOWE PRZEDMIOTY: dywan, piano, aparat fotograficzny, maszynę, srebro stołowe, zegarek kupię — Kraków. Wolepole 10, Biuro 2955

PIORA wieczne, nawet popsute, — kupuje Ziembicki. Kraków. Mariacki 3 368k

PŁYT GRAMOFONOWYCH zużytych każda ilość zakup my fferty z cenami Rozalkowski Warszawa, Krakowskie 17 193k

GARDEROBĘ używaną KUPUJĘ, sprzedaje — Starowiślna 80, sklep 271k

MONETY, MEDALE, Numizmatyka. Filatelistyka. — kupno, sprzedaż Kazimierz Julien Warszawa Nowy Świat 35 374k

KUPIĘ gon i lapki od lisa srebrnego Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr 1703"

TECHNIK wiertarkę, cyrkularkę, hebarkę, wyrówniarkę, motorek względnie całe maszyny stolarskie. Kraków Kasprowicza 3 m. 5. 1786

WÓZEK resorowy, jednokonny, kupię. — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1952".

Potrzebujemy srebra na 6—12 osob

DYWANÓW i ERSK.CH kilimów. — Dom Handlowo Komisowy, Kraków. — SZPITALNA 11. 3134

KSIĄŻKI, dokumenty rodzinne itp. kupujemy, płacąc dobre ceny: Antykwarjat ADAMA, — Kraków, Szpitalna 16, naprzeciwko Wedla. 1286

KUPUJĘ książki beletrystyczne. Światowid. Na Szerokiej Świecie. Na rogu Świata, As Kraków, Filarecka 16/1. 1472

KUPUJĘ srebro oraz wy konuje przeróbki złote w zakresie jubilerstwa wchodzące Kraków Jagiellońska 6 w podwórzu 943

S. A KRZYŻANOWSKI Księgarnia — w Krakowie zakupuje antykwary cznie książki za kres beletrystyki, medycyna, matematyka — przyrodo sztuka 982

NUMERATOR kupię. Przy ur esé: B/H. „ER A S" Librowszczyzna Nr. 6. Telefon 128-41.

GOTÓWKĄ płacimy za używane, wszelkie spodnie, sukienki KO STJUMY: K a tok DOMI NIKAŃSKI 1. 2379

PSA rasowego kupię zaraz. — Goniec Krakowski Kraków „Nr. 3217".

KUPIĘ tokarnię na 3.000 m w dobrym stanie, Jan Chruper, Skrzyszów koło Tarnowa — młyn. 524k

KUPUJĘ używane maszyny do miesa: Szpitalna, DIETLA 46, — Myszkowski. 1335

MEBLE UŻYWANE GOTÓWKOWO kupuje natych miast Hala Meblowa Kraków Grodzka 59 1811

KUPIĘ maszynę lewora mna całkiem w dobrym stanie Wiadomość: Goniec Krak Kraków, „Nr 1669"

PIANINO dobre, kupię natychmiast Zgłoszenia: Interest Feliejanek Kraków Szujskiego 4 1698

KUPIĘ młynek do mielenia owoców dla wytwórni soków i rozlewaczkę Zgłoszenia Krzyżewski Jarosław 1767

BREZENT każdą ilość kupuje Kraków Norwida 11 Biuro 1797

ZEGARKI biżuterja brylanty kupno sprzedaż dekowanie — **CHWILKOWSKI** Kraków Florjańska 3 2405

ZEGARKI kupię — Kraków Stradom 10 **ZEGARMISTRZ** 2590

KUPIĘ maszynę do szycia spod głowkę spód Goniec Krak Kraków Nr 3559"

KUPIĘ SZAFĘ KASĘ Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr 2956".

REWELACJA SEZONU MUZYCZNEGO!

We środę dnia 11 bm. o godzinie 19'30 — odbędzie się

W STARYM TEATRZE — jedyny

KONCERT HALINY SEMBRAT

SŁYNNEJ PIANISTKI

W programie utwory:

J. S. Bacha, R. Schumanna, K. Szymanowskiego, Fr. Chopina i J. Brahmsa.

Bilety w cenie od 2—12 zł. do nabycia w Kasie Starego Teatru w niedzielę, dnia 8 lutego w godz. 10—14 oraz w poniedziałek, wtorek i środę od godziny 11—14 i od 16—19.

Sala doskonale ogrzana!

Fortepian: STEINWAY & SONS z firmy W. Bołoński, Grodzka 40.

WÓZEK dla siebego ezte, pokołowy porusz any ręcznie w handlami, ei dzące, kupię, zamówię, Zgłoszenia: Kraków, Krowoderska 11/4. 579k

FLASZECZEK perfumeryjnych wiele partię kupi Skład Artykuły Szklane Gospodarcze Kraków, św. Agnieszki 1. Tel 186-49. 582k

WĘDZISKA patragowe poszukiwane przez Komis. — Kraków, Starowiślna 18. 2930

PIEC GAZOWY, nowy albo używany poszuk wany w celu kupna — Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków „Nr. 543k".

PIANINO na prowincję kupię natychmiast Podać markę cenę — Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr 2949".

ŁAGIEWNIKI Główna 100 Sklep Okazja kupuje, sprzedaje wszelkie używane rzeczy przyjmuje farbowania chemicznego czyszczenia garderoby 2590

KUPUJĘ wszelką używaną garderobę Kraków Wolnica 8 pralnia 2593

PRZYSTAWKĘ radjową na płyty albo motor elektryczny do patefonu kupię Sklep galanteryjny Kraków, Kościuszki 17 3587

PATEFON His Masters Columbia lub Ideon pierwszorzędny w dobrym stanie, kupię Dobrze zapłacę Goniec Krak Kraków „Nr. 3588"

MASZYNĘ do szycia kupię Goniec Krakowski Kraków „Nr 3596"

MASZYNĘ DO PISANIA kupię prywatnie Zgłoszenia: Kraków, Librowszczyzna 6 Tel. 128 41 3635

HARMONJĘ kupię — Goniec Krakowski Kraków „Nr 3597".

KUPUJĘ używaną garderobę Kraków Bracka 10 m 7 od podwórza. 1833

KUPIĘ maszynę do kraja nia szynki nową lub używaną, w dobrym stanie — Kraków Szpitalna 9, masarnia 3158

Potrzebujemy zaraz kilkunastu **FUTER DAMSKICH** pierwszej jakości. Dom Handlowo-Komisowy Kraków-SZPITALNA 11. 3132

Potrzebujemy zaraz obrazy sukien kostjumów kilimów **DYWANÓW** perskich Dom **HANDLOWO-**Komisowy Kraków, **SZPITALNA** 11. 2135

NOWOCZESNĄ jadalnię kupię. — Kraków, św. Jana 13, m. 12. 2938

Podatkowe sprawy

odwołania zażalenia oblicza nie wymiaru rozłożenia na raty załatwia Terlecka. Kraków. Floriańska 55 17k

Salon mód Maria Człapińska naprzeciw Magistratu

Wszelkie przeróbki

Sprzedaż

PÓŁBUTY MĘSKIE czarne nr 43, **NOWE** — sprzedam Kraków Dębniki. ul. Barska 24, m 3. od 4 do 6 popołudn u. 529k

UŻYWANĄ maszynę do szycia okazyjnie sprzedam Kraków Długa 35 1241

TAPCZANY PIĘKNE SYPIALNIE, szafy stoliki do zka polecą Wytwórnia Mebli Kraków Starowiślna 97 Ceny ok 1241

BŁAM SEALSKINOWY. Wiadomość: Starowiślna 78, m. 5 Kraków. 1364

LEICĘ II. sprzedam Kraków Lubomirskiego 37/8 4 p od pierwszej 1595

WORKI PAPIEROWE JUTOWE tanio Cerownia Kraków Kraków ul Ziołona 3 z podworcu. 3612

SPRZEDAM ubranie marynarskie, prawie nowe. Kraków, Łagiewnicka 29c. 1825

CYMA męski, na rękę. pierwszorzędny — sprzedam Kraków, Florjańska 38. 1816

TANIO Lapot Nr. 35 — przedwojenna podeszwa — obcas słupkowy, sprzedam Kraków Mozicka 16 Pracownia obuwia. 1808

MAŁO używane **UBRANIA, PŁASZCZE, SPODNIE,** sukienki, obuwie sprzeda tanio Sklep skupu Kraków, Pl Dominikański 1 2380

TANIO sprzedam buty sukienne, szmuro wane Nr 39 Kraków, Mogilska 16 Pracownia obuwia. 1809

ŁÓŻKO, ŁÓŻECZKO POLOWE łóżko — Dominiński Kraków, w Marka 19 — narożnik Florjańskiej. tapicer. 1610

BIELIZNĘ, KOŁDRĘ jedwabną, mało używane sprzedam tanio: Kraków, Smoleńsk 16/1a, 12—1 4 5 2038

WAGI dla aptek złotni ków laboratorjum, handlu przemysłu dostarcza „Centra a Wag" Kraków Grodzka 15 dawniej Wiślna 2 2392

PIANINA, FORTEPIANY tanio poleca Sala tek — Kraków **STAROWIŚLNA** 12 2497

KUPON ubranie buty 42 czarne, kostjum damski, dam ski, płaszcz męski sprzedam Kraków, Długa 38 28. 3612

OBRUS z serwetkami, — chodniki kilimowe 6 m. długości, sprzedam: Kraków, Arjańska 5, m. 2. 2892

MŁYŃSKIE maszyny oraz wszelkie przybory **GAZA** szwajcar ska **ASY** trans mosyjne gurty kubełki: Zakład ładowy m now. Kraków, Mazowiecka 35. Tel. fon 102-44. 2854

ZNACZKI POLSKIE Guberna orstwa znajdziecie to i ładnie op sane Cennik u Katalogu 1942 Dwanaście fotolablic, trzysta dwadzieścia ma czków Przekazem 7 20. zaliczeniem 8 80 Polski Dom Filatelistyczny Warszawa Marszałkowska 116 9666k

TAPCZANY, SYPIALNIE, JADALNIE, GABINETY poleca: Wytwórnia Mebli Kraków Estery 12 przeciwko Miodowej ceny bardzo przystępne 9937k

BIBUŁKI PAPIEROSOWE, zeszyty rysunkowe poleca Dwor sk — Kraków Grodzka 55 1631

SYPIALNIĘ jadalnię, gabinet tapczany szafy sprzeda Magazyn Mebli Kraków Kopernika 8 2569

PIĘKNA żardiniera z bronzu do sprzedania. Kraków, ul. Wrzesińska 11 m. 16. 1847

TAPCZAN dwuosobowy nowy, 6 poduszek włosiennych, sprzedam Kraków Kraków, Stolarska 15, tapicer. 1853

SPRZEDAM ubranie nowe popielate z dobrego materjału, na szczupłego, śred. niego wzrostu — Kraków Monjuszki 45/1. 1813

ŚNIEGOWCE Nr. 37 wysokie **BUTY** żółte męskie 43, do sprzedania. Wiślna 10/3, parter, oficyna. 1844

ZEGARKI biżuterję brylanty poleca **Zegarmistrz** Kraków **Stradom 16** 2598

BIELIZNĘ pościelową kompletny nowy, poszewki prześcierad ła, koszule, spód futrzany, futro męskie Zgłoszenia: Goniec Krakowski Kraków „Nr 2677"

MASZYNA do szycia damska Singera krytą, do sprzedania. Kraków, Paulińska 3, m. 4. 1940

FILATELIŚCI! Wystarczy podać adres, celem otrzymania interesującego bezpłatnego kompletu prospektów Polski. Sklep Filatelistyczny, Warszawa, Marszałkowska 116. 375k

PATEFONY duży wybór używanych patefonów wielki wybór pierwszorzędnych ceny naprawdę o kazyjne Kraków, Krakowska 36 (sklep) 2769

KOSTJUM damski materjał na ubranie damski sprzedam Kraków, Arjańska 5, m 2 2891

TAPCZANY sypialnie, jadalnie gabinety oraz inne nowoczesne meble poleca Wytwórnia Mebli Kraków STAROWIŚLNA 33 9634k

Asystent Szpitala św. Łazarza

Marian Piechocki

Lekarz specjalista chorób

skórnych i wenerycznych

Ordynuje 12—1 i 5—7 Starowiśina 33.

SPRZEDAJĘ ouhe używane rzeczy męskie — Kraków Krakow ska 50 (sklep) 792

6.000 FILATELISTÓW otrzymuje stale bezpłatne miesięczne listy okazji. Podaje się adres Polski Dom Filatelistyczny — Warszawa Marszałkowska 116 376k

STOLIKI restauracyjne, tuba, ścienne o schodowa oraz ławki do sprzedania — Wiadomość: Kraków, Topolowa 52 Bar. 1931

SPRZEDAM kilka grzewczych pytcowych i fianko wych, rower męski, piec żelazny szamotowy: Kraków, Kochanow skiego 21, (solat nia). 2032

DO sprzedania waga automatyczna „Castidra" Sw Krzyża 11/6, m 6 dzy 1—4. 428k

MASZYNĘ do szycia prawie nową, — jesionkę męską nową, — sprzedam, Kraków. Kielecka 36, m 4 (Osiedle) 2548

SZELAK ORYGINALNY kazyjnie odstąpi Opack, Kraków, Szpitalna 1, sklep 516

OBRAZY: Axentowicza, Andrzejewskiego Fa a. Gierymskiego, Kossaka Malczewskiego, Wyczółkowskiego poleca Sienkiewicz Kraków, Szpitalna 11 3129

PUCH nowy na pierzynę, jesionkę męską czarną prima sprzedam Kraków Kielecka 36 m 4 (Osiedle) 2547

PŁASZCZ DAMSKI granatowy sprzedam Kraków — Pieczonka Kraków, Zwierzyniecka 10 2354

KILIMY, DYWANY do naprawe tycznie: — Sp ad fachowy. Kraków, Długa 23. 2825

UŻYWANĄ garderobę damską, męską, obuwie — sprzedaje, kupuje Sklep, Kraków, Długa 38 1349

MANEKIN (lalkę wosko wą) dla fryzjerów — sprzedam. Kolak, Kraków, Dunajewskiego 59 318k

DOBRY zegarek damski do sprzedania Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków „Nr. 3466"

UBRANIE nowe, przedwojenne, trzewiki bawole, branzole te szarych mo sprzedam — Kraków, Dietla 51. 1905

SPRZEDAM kupon wełniany szewiot męski na 2 łóżka na spodniczkę czarną Kraków — Kraków Asnyka 5 — Ko walska 2850

OBRAZY: Axentowicza, Wojciecha Kossaka, Karpińskiego Wyczółkowskiego sprzedaje sprzeda sklep **KOMISOWY,** Kraków, **PL DOMINIKAŃSKI 4.** 2965

MASZYNĘ do szycia sprzedam. — Kraków Krowoderska 1 2556

WÓZEK dziecięcy głęboki całkiem nowy — sprzedam Kraków Chełmskiego 13/7 3556

WÓZEK głęboki, polaufno, przedwojenny — sprzedam: Kraków, św. Sebastjana 16/28, prawego oficyna 11 piętro. 3566

MASZYNĘ do szycia damską bardzo dobrą sprzedam Kraków, Krowoderskiego 6, m. 4. 550k

SERWIS stołowy 6 łyżeczek do czarnej kawy, angielskie pozłacane kopert po pie ate na bucik; Nr. 38, sprzedam Ciągłość 5—6 popoł. Kraków, Smoleńsk 24/3. 585k

KURTKĘ męską futrzaną na lo nowe sprzedam: — Kraków Dietla 83/7. 2933

WAGA UCHYLNA sklepowa nowa 15 kg, ma k Caudr. do sprzedania: „Elektrodynamo", Kraków Dunajewskiego 10. 2850

LUSTRA kilimy, dywany, obrazy, patefony okazyjnie poleca: Dom Handlowo Komisowy, Kraków, Szpitalna 11 3128

JADALNIA tanio do sprzedania — Kraków, Wenecja 1, mieszkanie 8. 1215

SMOKING nowy duży do sprzedania. Kraków, Mogilska 1/16. 1692

ULTRAMARYNĘ farby, **POKOST** siebel, **SZEL AK** Koneczny, Kraków Długa 25 548k

KOŁDRY PIERZYNĘ do sprzedania — Kraków, Limanowskiego 36. Sklep 549k

PYŁOCHŁON, smary wozowe **MASZYNOWE OLEJE** Koneczny Kraków, Długa 25. 547k

POKÓJ kombinowany, jadalnię, **DYWANY, ELEKTROLUX** garderobę poleca: Dom Handlowo Komisowy, Kraków **SZPITALNA** 11. 2136

RESTAURACJĘ kompletnie urządzoną sprzedam z powodu wyjazdu Zgłoszenia: Goniec Krak Kraków „Nr. 3140"

MASZYNĘ krawiecką sprzedam Kraków — Krowoderska 53/10, oficyna 1146

NAJTANIEJ SPRZEDAJEMY wszelką garderobę. **DYWANY,** kilimy, pościel, bieliznę, kapry „Spraszka — CENTROKOMIS" Kraków, Grodzka 9. 3143

MASZYNĘ do szycia sprzedam Kraków — Sterowiska 14, mieszkanie 11. 1806

UBRANIE nowe, kupne ke me ski. kupię ke me tak kożuch sprzedam Kraków, Łobzowska 24 1805

KRAWIECKĄ maszynę do szycia sprzedam Kraków, Czarnowiejska 12, m. 3656

OKAZYJNIE SPRZEDAJĘ wozek na GARDEROBĘ, pościel, ity, fotoaparaty, porcelanę, kryształy obrazy praktyczne podarki: — „CENTROKOMIS" Kraków, Grodzka 9. 3150

WOSKOL ŚRODEK SZEL ST Koneczny, Kraków, Hali Targowej 545k

LAMPY KARBIDOWE KONECZNY Kraków, Długa 25 546k

PŁASZCZ KURTKA męskie, duże, dobry stan — sprzedam Kraków, Lubowszczyzna 6/2 Biuro, poniedziałek 3057

PATEFON PEILLARDA GABINETOWY pierwszorzędne — okazyjnie sprzedam Kraków Librowszczyzna 6 2, poniedziałek 3058

SALONIKI, GABINET biurko, dywany, kilimy, poleca Dom Handlowo Komisowy, Kraków **SZPITALNA** 11 3128

Wierzytelne Tłumaczenia dokumentów Odpisy. Podania do władz po polsku i niemiecku **Tłumacz przysięgły Mgr Jan Wojtyna** Kraków. **Starowiślna 8**

FUTRO męskie jasne Hamischestnie — sprzedam. Kraków, róg Kro, Kraków, róg kowska 36 (sklep) 3130

FUTRO perskie, całe skóry, piękne sprzedam sreornego, kołdry puchowe, sprzedam okazyjnie. Kraków, Krakowska 36 3133

KUCHENKA nowa do sprzedania Kraków. ul. Lea, Artwińska 12, m. 7. 1668

PIEC gazowy do ogrzewania pokoju okazyjnie sprzedam. Goniec Krak Kraków „Nr. 1798".

SPRZEDAM kożuch męski do okazji Kraków Jakuba 3 12 1785

ROLLEIFLEX 6x6, 6x9 Tessara sprzedam Kraków Zwolińskiego 5, m. 167. 1783

SZYBKO sprzedasz dywan, — KOSTJUM damski marynarski niemiecki Zgłoszenia Kraków Dietla 49 21. 1777

PATEFON szafkowy — płyty sprzedam okazyjnie Kraków Smolki 11, m. 1804

MASZYNĘ do m materiale meblowe sprzedam Kraków, Kolej nia 13 5 m. 6, Bracka 1

Najlepsze filmy dozowane tylko u Mryskowski Bracka 5

„3 krople"

wybielają i udelikatniają cerę Zapobiegają przemrożeniu i spierzchnięciu skóry Do nabycia w drogerjach i perfumerjach

DOMY — PARCELE KUPUJE, SPRZEDAJE, SZACUJE

Biuro Handlowe **„ER-KA-ES"** Kraków Librowszczyzna 6

Zatrudnia fachowców rzeczoznawców — architektów

Każdy milimetr ruchu trzeba umieć wykorzystać, żeby uwypuklić piękną stronę Waszej twarzy, a to potrafi tylko artysta.

Bielec da Wam tak piękną fotografię, o jakiej zawsze marzyliście

Karmelicka 50

FOTO-CUKROWSKI Warszawa Marszałkowska 193 poleca kliszę po pierwsze chemikalia suszarki obciniarki kopiarki refiektory powiek szalniki ekrany i wielki wybór tytułów poleca Warszawa 9682k

FUTRO ocelota łapki sukienny czarna wełniana sweter szafirowy damski sprzedam Kraków, Długa 38 28 3613

SPRZEDAM sklep, dział elektryczny, cena 120 000 sklepnik, pióro sprzedaż Goniec Krakowski Kraków „Nr 1685"

Kit szklarski Fabryka **K. DUDZIK** Kraków — Sławkowska 6

ZAWIADOMIENIE

Po przeszło dwuletniej przerwie zostaje ponownie uruchomiona

Szkoła Jazdy Samochodowo-Motocyklowa JANA SCHWENKA

Kraków, ul Krupnicza 14, m 1. parter.

Wpisy na pierwszy kurs do dnia 15 lutego 1942

Wydawnictwo „Goniec Krakowski" Kraków, Wielopole 1. — Telefon 206-11.